

BELEIDSARME BEGROTING 2007

11 MEI 2006

In Holland Rijnland werken samen:
Alkemade, Hillegom, Katwijk,
Leiden, Leiderdorp, Lisse,
Noordwijk, Noordwijkerhout,
Oegstgeest, Teylingen,
Voorschoten en Zoeterwoude

INHOUDSOPGAVE

		PAGINA
HOOFDSTUK 1	ALGEMENE BESCHOUWINGEN	1
HOOFDSTUK 2	UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2007	7
HOOFDSTUK 3	PROGRAMMA'S	11
	RUIMTE	13
	VERKEER EN VERVOER	25
	ECONOMISCHE ZAKEN	31
	SOCIALE AGENDA	37
	BESTUUR EN MIDDELEN	45
HOOFDSTUK 4	PARAGRAFEN	49
	1 WEERSTANDSVERMOGEN	51
	2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	53
	3 FINANCIERING	54
	4 BEDRIJFSVOERING	56
	5 VERBONDEN PARTIJEN	57
BESLUIT		59
STATEN		61
	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN	62
	BIJDRAGE PER GEMEENTE PER TAAK	64
	STAAT VAN SALARISSEN EN FORMATIE	67
	INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT	69
	STATEN RESERVES- EN VOORZIENINGEN	70
	KOSTENVERDEELSTAAT	72

HOOFDSTUK 1

Algemene beschouwingen

Waarom een beleidsarme begroting 2007

De voorschriften voor het vaststellen van de begroting geven aan dat de begroting van een gemeenschappelijke regeling voor 15 juli van het jaar voorafgaande van het jaar waarvoor de begroting geldt ter goedkeuring bij de provincie moet zijn aangeboden. Verder zegt de gemeenschappelijke regeling dat de begroting minimaal acht weken voorafgaande aan de aanbidding aan het Algemeen Bestuur aan de deelnemende gemeenten moet zijn aangeboden. Dit houdt dat deze begroting gereed moet zijn medio april. Behandeling van de voorgenomen programma's in de portefeuillehoudersoverleggen moet daarvoor plaatsgevonden hebben. Met ander woorden al vroeg in het jaar moet de ontwerp-begroting gereed zijn. Dit is in verband met de bestuurswisseling niet haalbaar. Daarom wordt aan u een beleidsarme begroting aangeboden. De basis hiervoor is de begroting 2006 met de aanpassingen zoals in de uitgangspunten aangegeven.

Na de samenstelling van het nieuwe AB en DB zullen gesprekken plaats gaan vinden voor het vierjarenprogramma 2007 – 2010.

De programma's voor 2007 - 2010 zullen in de portefeuillehoudersoverleggen van september aan de orde komen. Hieruit zal een meerjarenbegroting en nieuwe beleidsvoornemens voortvloeien. Wijzigingen ten opzichte van de beleidsarme begroting zullen worden doorgerekend en vertaald in een begrotingswijziging en in de programma- en productbegroting voor 2007. Verwacht wordt dat die uitkomsten hiervan voorafgaande aan de Algemeen bestuursvergadering van 1 november 2006 worden medegedeeld. De begrotingsdefinitieve programma's met de wijziging op de begroting worden dan in de vergadering van december ter besluitvorming aan het Algemeen bestuur voorgelegd.

De BAB07 geeft t.o.v. de programmabegroting 2006 nagenoeg geen verschillen te zien. Beleidsinhoudelijk zijn er geen verschillen t.o.v. de programmabegroting 2006. De inhoud wordt bepaald door bestaand beleid/bestaande afspraken.

In de BAB07 heeft conform de hierover gemaakte afspraken, t.o.v. het budget uitvoeringsprogramma intensivering samenwerking SDB/SLR 2006 een korting plaatsgevonden tot 25% van het budget 2005. Dit komt overeen met een bedrag van ruim € 230.000,= op jaarbasis.

Daartegenover heeft voor 2007 een aanpassing plaatsgevonden voor de kosten van lonen en prijzen met 1,5%.

Meerwaarde samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

Samen geven de gemeenten invulling aan de verdere ontwikkeling van het gebied waarvan zij deel uitmaken. De wens van de gemeenten in Holland Rijnland tot behoud van de kwaliteiten van het gebied (het landschap en het open karakter, kleinschaligheid, woonklimaat, etc.) staat daarbij centraal. Vanuit deze wens werkt Holland Rijnland aan onder meer een betere oost-west-verbinding en het vinden van ruimte voor woningen en bedrijven. Voor de realisatie van dergelijke ontwikkelingen is samenwerking met anderen noodzakelijk. Door gezamenlijk optreden van de gemeenten in Holland Rijnland is er meer effect op gesprekspartners zoals omliggende regio's, de provincie en het Rijk. De meerwaarde van Holland Rijnland ligt in de effectieve en efficiënte samenwerking die is gevormd. Gezamenlijke ambities zijn geformuleerd, beleid wordt gevormd en de besluitvorming en uitvoering zijn ter hand genomen.

Holland Rijnland maakt het mogelijk dat de deelnemende gemeenten door gezamenlijk optreden meer effect hebben op gesprekspartners zoals omliggende regio's, de provincie en het Rijk.

Het samenwerkingsorgaan heeft als primaire doelstelling het realiseren van het Programma van Afspraken (november 2002). De hierin gemaakte afspraken over wonen, werken, verkeer en vervoer en natuur en landschap hebben laten zien dat samenwerking op de schaal van Holland Rijnland nodig is om daadwerkelijk een samenhangend antwoord te kunnen geven op regionale ontwikkelingen, die zich nu eenmaal niet aan gemeentegrenzen storen. Het zou voor de regio uitermate slecht zijn wanneer de gemeenten met de rug naar elkaar gaan staan of – nog erger – elkaar zouden concurreren. De schaal van Holland Rijnland maakt de regio een bestuurlijke factor van betekenis in de richting van het rijk en de provincie, bijvoorbeeld als het gaat om ruimtelijke kaderstelling of het maken van financiële afspraken.

Naast de vaststelling van het Programma van Afspraken in 2002 is in december 2004 de Regionaal Sociale Agenda vastgesteld. De gemeenten hebben daarmee uitgesproken in gezamenlijkheid uitvoering te willen geven aan de zeven hierin verwoorde afspraken.

Een grotere schaal leidt echter niet automatisch tot meer bestuurlijke invloed. De werkelijke meerwaarde van de samenwerking zal alleen dan tot uitdrukking komen als gemeenten er in slagen om een gezamenlijke visie op de toekomst van de regio te ontwikkelen en daarbij ook knopen door te hakken over lastige bestuurlijke dilemma's. Samenwerking vooronderstelt een zekere bereidheid bij de deelnemende gemeenten om de eigen belangen te plaatsen in het bredere perspectief van de toekomstige regionale ontwikkeling. Een effectieve samenwerking veronderstelt bovendien de aanwezigheid van een slagvaardige ambtelijke organisatie, die inhoudelijke en procesmatige ondersteuning verleent bij de besluitvorming en uitvoering geeft aan genomen beslissingen en projecten.

De samenwerking heeft een meerwaarde voor alle deelnemende gemeenten. Deze samenwerking laat zich kenmerken door het in een groter geheel overwinnen van belangentegenstellingen maar ook door

- een *integrale* benadering van wonen, werken, verkeer & vervoer, natuur- & landschap en de sociale agenda;
- strategische sturing en regie, in spanningsveld stad & rand;
- het bieden van een permanent onderhandelingsplatform *van* en *vóór* gemeenten;
- het gezamenlijk anticiperen op kansen;
- het optimaal benutten van instrumenten en middelen;
- effectiviteit en efficiency;
- een uitvoerings- en resultaatgerichte werkwijze;
- het leveren van service als aanvulling aan gemeenten.

De beleidsarme begroting 2007 in cijfers

Concreet betekent dit per gemeente voor de inwonerbijdrage:

	Inwonerbijdrage '07 Beleidsarme Begroting	Inwonerbijdrage '06 na wijzigingen	Inwonerbijdrage '06 Beleidsarme Begroting
Alkemade	164.562	169.807	172.871
Hillegom	232.194	245.134	240.701
Katwijk	689.523	701.152	686.908
Leiden	1.346.223	1.388.547	1.417.039
Leiderdorp	296.965	306.277	312.555
Lisse	248.552	262.618	243.968
Noordwijk	279.518	294.415	307.600
Noordwijkerhout	171.747	181.277	167.029
Oegstgeest	242.521	255.546	267.706
Teylingen	390.696	413.293	387.461
Voorschoten	257.883	265.984	268.660
Zoeterwoude	96.615	99.650	101.782
Totaal	4.417.090	4.583.700	4.574.280

De per saldo lichte daling van het totaal is een gevolg van de lagere bijdrage voor het Uitvoeringsprogramma 2007.

Enkele cijfers

Het bovenstaande heeft geleid tot de volgende cijfers:

Het totale volume van het:

	BAB07	2006	BAB06
• Basispakket	€ 3.566.430	€ 3.448.350	€ 2.974.450
• pluspakket SDB	332.620	386.560	532.190
• pluspakket SLR	399.420	398.240	717.090
• Uitvoeringprogramma	118.620	350.550	350.550
Totaal budget	€ 4.417.090	€ 4.583.700	€ 4.574.280

In inwonersbijdrage:

	Duin- en Bollenstreek			Leidse Regio		
	BAB07	2006	BAB06	BAB07	2006	BAB06
Basispakket	9,16	8,86	7,65	9,16	8,86	7,65
Pluspakket	1,87	2,18	3,00	1,89	1,88	3,39
IS UP-budget	0,30	0,90	0,90	0,30	0,90	0,90
Totalen	11,33	11,94	11,55	11,35	11,64	11,94

Opmerking: het betreft hier gemiddelde bedragen per inwoner. Per individuele gemeente kan het bedrag afwijken. Oorzaak is het verschil in deelname aan taken.

Hierin is v.w.b. 2007 uitgegaan van:

- een standaardindexering van 1,5%,
- de verlaging van het Uitvoeringsprogramma-budget tot 25% (2006 was 75%)
- met name de uitvoering van de regionale woonruimteverdeling geeft een verschuiving te zien.
- In de begroting 2007 is de deurwaarderstaak vervallen en heeft er een formatieverschuiving plaatsgevonden naar de reguliere taken.
- In deze begroting is de bijdrage van € 0,17 per inwoner voor het project Zuidvleugel Zichtbaar Groener meegenomen.

HOOFDSTUK 2

Uitgangspunten begroting 2007

1. Algemeen

De uitgangspunten moeten leiden tot tijdige samenstelling van de beleidsarme begrotingsstukken 2007 (BAB07).

2. Begrotingsopzet

Overeenkomstig vorig jaar wordt de begroting voor het jaar 2006 in 2 boekwerken gepresenteerd, te weten:

2.1 **Programmabegroting 2007 en meerjarenbegroting 2007-2010**

De begroting wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De begroting 2007 is qua opzet gelijk aan die van het vorig jaar. Aldus ontstaat de volgende indeling:

1. Algemene beschouwingen
2. Algemene financiële beschouwingen
3. Programma's
4. Paragrafen
5. Financiële overzichten

2.2 **Productenbegroting 2007**

De programma's met de daaraan gekoppelde producten liggen ten grondslag aan de productenbegroting 2007.

De productenbegroting wordt vastgesteld door het Dagelijks Bestuur.

3. Uitgangspunten voor opstellen begroting

Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2007 worden de onderstaande uitgangspunten en richtlijnen in acht genomen. Bij relevante afwijking van prognoses kan bijstelling plaatsvinden.

3.1 **Algemeen**

- Als gevolg van het feit, dat de ontwerp-BAB07 rond 18 april 2006 o.a. vanwege de verzendtermijn aan de raden van de deelnemende gemeenten dient te zijn opgesteld, wordt in deze begroting een aantal aannames meegenomen.
- Voor het inwoneraantal van de samenwerkende gemeenten wordt als peildatum 1 januari 2005 (CBS) aangehouden.
- Het ramen van inkomsten en uitgaven geschiedt op basis van bestaand beleid. Nieuwe beleidsvoornemens worden in het najaar 2006 geformuleerd en in de begroting na wijziging opgenomen.
- De in de begroting opgenomen cijfers voor 2006 (vorig jaar) betreffen de primitieve begroting 2006.
- De baten en lasten zijn inclusief BTW geraamd.

3.2 **Salarislasten**

Als peildatum voor de berekening van de salarislasten wordt uitgegaan van 1 januari 2007, voor wat betreft de personeelsformatie, inclusief bekende vacatures, en het salarisspeil.

In de begroting wordt rekening gehouden met een salariskostenstijging, inclusief werkgeverslasten, van 1,5%. Onderdeel hiervan is de afgesproken salarisstijging per 1 februari 2007 van 0,8% (conform de CAO waarvan de looptijd loopt tot 1 juni 2007). De gevolgen van het nog te sluiten akkoord vanaf 1 juni 2007 zijn uiteraard nog niet bekend. Bij afwijking van de raming van 1,5% zullen de gevolgen bij de Managementrapportage tot en met september (Marap) in de begroting 2007 worden verwerkt.

3.3 **Materiële lasten**

In de Macro Economische Verkenning 2005 van het Centraal Planbureau wordt voor 2005 de stijging van de consumentenprijsindex gesteld op 1,5. Voor 2006 en 2007 worden eenzelfde stijging aangehouden.

Eventuele noodzakelijke hogere aanpassingen van de ramingen dan het genoemde percentage dienen afzonderlijk, met redenen omkleed, te worden aangeleverd.

3.4 Rentepercentages

Bij de berekening van de renten voor investeringen en reserves wordt in 2007 uitgegaan van een percentage van 4,0. Dit is het afgeronde percentage van de rente voor langlopende leningen.

Opgemerkt wordt dat de rentepercentages alleen van toepassing zijn voor interne berekeningen en afwijkingen geen gevolg hebben op de bijdragen van de gemeenten.

3.5 Meerjarenraming

Uitgegaan wordt van:

- de huidige deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en het samenwerkingsgebied Holland Rijnland;
- ongewijzigd/bestaand beleid met uitzondering van de kosten van het uitvoeringsprogramma: hiervoor geldt een afbouw van de bijdrage tot 75% in 2006, 25% in 2007 en 0% 2008 en volgende jaren;
- basisjaren gelijk aan ontwerp-begroting + 3 volgende jaren;
- gelijkblijvende inwonersaantallen;
- stijging loon- en prijsniveau met 1,5%;
- mutaties als gevolg van incidentele/tijdelijke aangelegenheden.

Afwijkende ramingen die binnen de planperiode vallen, worden toegelicht en onderbouwd.

Thans wordt gewerkt aan een vierjarenwerkplan 2007-2010. De hieruit voortvloeiende meerjarenbegroting zal in december 2007 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Afwijkende ramingen die binnen de planperiode vallen, krijgen in beschrijvende vorm aandacht.

HOOFDSTUK 3

1 PROGRAMMA RUIMTE

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Een duurzame en integrale ruimtelijke ontwikkeling van de regio op de beleidsterreinen wonen, werken, infrastructuur en groen, waarbij de randvoorwaarden vanuit landschap, natuur, water en cultuurhistorie (de groen-blauwe onderlaag) sturend zijn voor de infrastructuur, wonen en werken. Dat betekent:

- behoud en versterking van Groene Hart, plassengebied en Bollenstreek, en de recreatieve en groenblauwe verbindingen tussen landelijk en stedelijk gebied;
- behoud en ontwikkeling van het bollencomplex en behoud, concentratie en verplaatsing van gespecialiseerde glastuinbouw;
- evenwichtige stedenbouwkundige ontwikkeling van de stedelijke band langs de Oude Rijn, inclusief een zorgvuldige en duurzame groene inpassing en bebouwing van het MVK Valkenburg;
- realisatie van het vastgestelde woningbouw- en herstructureringsprogramma en regionale verdeling van de sociale woningvoorraad op basis van migratiesaldo is nul.

Doelstelling Holland Rijnland

Het programma Ruimte van Holland Rijnland heeft tot doel om:

- een gezamenlijke ruimtelijke visie op het gebied te ontwikkelen en mede op basis daarvan een volwaardig gesprekspartner te zijn in het overleg met omringende regio's, de provincie en departementen;
- op effectieve wijze op strategisch niveau het beleid van regio's, provincie en rijk beïnvloeden;
- Holland Rijnland te ontwikkelen tot een bestuurlijke factor van belang in het bestuurlijke krachtenveld van de Randstad;
- een platform te bieden voor de deelnemende gemeenten om actuele ruimtelijke ontwikkelingen te bespreken.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regio Holland Rijnland ligt centraal in de randstad en kent daarmee volop kansen en bedreigingen. Het gebied kenmerkt zich door een verstedelijkt deel langs de Oude Rijn (as Leiden-Katwijk) wat wordt omringd door een diversiteit aan hoogwaardige landschappen als de zee en het duingebied, de veenweidegebieden van het Groene Hart, het plassengebied en de "greenport" Bollenstreek. De vraag en dientengevolge de ruimteclaims van verschillende functies als wonen, werken en recreëren is hoog. Daarnaast zijn er de claims en onderlinge relaties met andere regio's als Haaglanden, Rijnstreek en ROA (regio Amsterdam en Schiphol). Het gebrek aan ruimte in de regio en de randstad, én het behoud van de nog open en groene gebieden zorgen voor een continu spanningsveld. In dit spanningsveld opereert de ruimtelijke ordening.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

De toegevoegde waarde van Holland Rijnland is tweeledig. Ten eerste moeten de gemeenten van Holland Rijnland zich bundelen om een bestuurlijke factor van belang te zijn op het niveau van de omringende sterke regio's, de provincie en het rijk. Holland Rijnland kan op strategisch niveau het beleid van regio's, de provincie en de departementen beïnvloeden en is met de gezamenlijke inbreng van de gemeenten een volwaardige gesprekspartner op bovenregionaal niveau. De individuele gemeenten binnen de regio hebben niet het gewicht noch de impact om tegenwicht te bieden of invloed uit te oefenen op genoemde grote externe partijen.

Ten tweede moeten de gemeenten blijvend keuzen maken tussen enerzijds ruimtevrage elementen, die een regionale impact hebben en anderzijds de beperkte financiële middelen.

Basis voor de toegevoegde waarde is een regionale structuurvisie. Voor de regionale afstemming en om gezamenlijk met één visie naar buiten te treden is het belangrijk dat de regio Holland Rijnland een eigen regionale structuurvisie ontwikkelt. Uitgangspunt daarbij is een strategiekaart voor de groenblauwe onderlaag. Die dient als basis voor de afwegingen van ruimtelijke ontwikkelingen van nieuwe infrastructuur, woningbouw en bedrijfstreinen.

Rol Holland Rijnland

Holland Rijnland vervult in het programma Ruimte de volgende rollen:

- het proactief uitdragen van de visie en wensen van Holland Rijnland binnen tal van gremia op het niveau van de Zuidvleugel, de provincie en het rijk. Dit met de inzet om draagvlak te creëren en om de visievorming bij de gesprekspartners te beïnvloeden;
- het oplossen en daar waar mogelijk voorkomen van (waar mogelijk) latente en in het bijzonder manifeste conflicten tussen hetzij de deelnemende gemeenten, andere regio's, de provincie, het rijk of anderszins;
- het faciliteren van een beleidsadviserend platform ten behoeve van de wethouders Wonen; Ruimtelijke Ordening; Natuur Landschap en Milieu in de vorm van het portefeuillehouders overleg Ruimte aan met name het Dagelijks Bestuur. Het portefeuillehouderoverleg Ruimte wordt daarbij ondersteund door de ambtenaren adviesgroep AAG Ruimte;
- het trekken c.q. coördineren van (deel-)projecten onder meer ten behoeve van de interne afstemming voor wat betreft integrale regionale visievorming en de realisatie daarvan.

Rol van de deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten vervullen meerdere rollen; zij zijn initiërend voor wat betreft actuele thema's van het AAG en het portefeuillehoudersoverleg Ruimte, voorbereidend, meedenkend en uitvoerend met betrekking tot het gezamenlijke beleid.

Deelprogramma's

Binnen het Programma Ruimte worden de volgende deelprogramma's onderscheiden:

- Ruimtelijke ordening;
- Wonen;
- Natuur en Landschap;
- Milieu.

Ruimtelijk ordening

Doel van het deelprogramma Ruimtelijke Ordening is het vormen van de noodzakelijke kapstok voor ruimtelijke inrichting van de overige drie deelprogramma's en van de programma's: Sociale Agenda, Verkeer en Vervoer, Economische Zaken en Bestuur en Middelen. Dit deelprogramma ziet in concreto op de vaststelling eind 2006/begin 2007 van de "Regionale Structuurvisie Holland Rijnland". De "Regionale Structuurvisie Holland Rijnland" is een bestuurlijk gedragen integraal perspectief op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de regio Holland Rijnland tot 2020. Met hieraan gekoppeld een strategisch meerjaren-uitvoeringsprogramma van grote projecten op het gebied van o.a. het landelijk gebied, de verstedelijkingsbehoefte (wonen, bedrijvigheid, infrastructuur) en de daarbij behorende voorzieningen. Uitgangspunt daarbij is de zogenaamde lagenbenadering. De basis vormt de groenblauwe onderlaag.

Wonen

Doel van het deelprogramma Wonen is het binnen Holland Rijnland tot stand brengen van één regionale woningmarkt, alsmede het opstellen van de daarvoor noodzakelijke regionale spelregels, zoals de Regionale Woonruimteverordening, het opstellen van de Regionale Woonvisie en het daarmee samenhangende Bouwscenario, dat voorziet in de bouw tot 2010 van plm. 14.600 woningen en tot 2020 van plm. 33.000 woningen. Binnen dit deelprogramma vindt daarnaast monitoring plaats van realisering van de gemaakte afspraken.

Natuur en Landschap

Doel van het deelprogramma Natuur en Landschap is het binnen Holland Rijnland bevorderen van de ontwikkeling en uitvoering van de voor de regio belangrijke landschappelijke en groen/blauwe plannen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de spanning tussen het Groene Hart (de conservering en het behoud van, alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten) en de voortgaande verstedelijking (het toenemend ruimtebeslag van rode functies).

Milieu

Doel van het deelprogramma Milieu is het binnen Holland Rijnland ontwikkelen en doen uitvoeren van het regionaal beleid op het gebied van Milieu. In 2006 zal gestart worden met het project Externe Veiligheid. Het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006 -2010 is een vervolg op het Uitvoeringsprogramma 2004 -2005 en ziet op het inzichtelijk maken van de externe veiligheidssitu-

aties in gemeenten met betrekking tot bedrijven; naleving van verleende vergunningen en het oplossen van mogelijke knelpunten.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	34.020	30.910	64.930		64.930
Platformfunctie	34.020	15.460	49.480		49.480
Totalen	68.040	46.370	114.410		114.410

Deelprogramma Ruimtelijke Ordening

Doelstelling

Het realiseren van een platform waarbij de verschillende ruimteclaims van de diverse programma's binnen Holland Rijnland worden ingebracht en samen met de deelnemende gemeenten worden afgewogen en bewerkt tot één integrale ruimtelijke visie voor de gehele regio; *"de Regionale Structuurvisie Holland Rijnland"*. De visie vormt tegelijkertijd het strategisch meerjaren-uitvoeringsprogramma van grote projecten op het gebied van o.a. het landelijk gebied, de verstedelijkingsbehoefte (wonen, bedrijvigheid, infrastructuur) en de daarbij behorende gewenste voorzieningen. De Regionale Structuurvisie Holland Rijnland wordt uitgedragen in de diverse overlegorganen met de andere overheden (Zuidvleugel, Noordvleugel, provincie en rijk).

Context

Holland Rijnland wil zich richting rijk en provincie ontwikkelen tot een bestuurlijke factor van betekenis. Hierbij is het van belang dat de deelnemende gemeenten komen tot een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de regio en waar nodig ook knopen doorhakken op lastige bestuurlijke dilemma's, zoals op het gebied van Woonvisie; Bouwscenario 2005-2010; Kantorennota en Bedrijfs-terreinprogrammering. Holland Rijnland draagt daarom een zo coherent en consistent mogelijke visie op de gewenste ontwikkelingsrichtingen uit.

Vanuit de diverse programma's binnen Holland Rijnland worden verschillende activiteiten ontplooid die elke op andere wijze een claim op de inrichting van de ruimte van Holland Rijnland legt. Binnen het deelprogramma Ruimtelijke Ordening worden de verschillende ruimteclaims tegen elkaar afgewogen en met elkaar in overeenstemming gebracht. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- wonen (afstemming woonbeleid; verkenning en programmering woonbehoefte en herstructurering; het oplossen van de bouwlocatieproblematiek tot 2010);
- werken (revitalisatie van bestaande en ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen; ontwikkelingsmogelijkheden van toerisme en recreatie; ontwikkeling Greenport Bollenstreek; uitvoering Offensief van Teylingen; behoud, concentratie en reallocatie gespecialiseerde glastuinbouw);
- infrastructuur (inpassing van de Rijnlandroute [oostwestverbinding A4 en A44]; Rijn-gouwe-lijn; een verbinding N206-N205 bij Hillegom);
- natuur & landschap (strategiekaart groenblauwe onderlaag; realisering van projecten Zuidvleugel Zichtbaar Groener; behoud van het Groene Hart versus ontwikkelings-mogelijkheden randzone Groene Hart).

Ditzelfde geldt voor de vele gemeentelijke plannen en visies. Ook die worden binnen dit deelprogramma met elkaar in overeenstemming gebracht.

Maatregelen

In 2007 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- In 2006 wordt de Regionale Investeringsstrategie nader uitgewerkt om voor de in het Plan van Aanpak opgenomen projecten op basis van scenario's een keuze te maken voor de financiële verdeelsystematiek.
- het werken door middel van brede gemeentelijke multidisciplinaire inzet aan het tot stand komen van een regionale structuurvisie, die eind 2006 door de deelnemende gemeenten kan worden vastgesteld en vervolgens voor besluitvorming, begin 2007, kan worden doorgeleid aan het Algemeen Bestuur;
- deelname aan het platform Zuidvleugel en tal van andere structurele en ad hoc overleg-situaties met provincie en rijk.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Bestuurlijk platform Zuidvleugel	34.020	66.560		100.580		100.580
Regionale Structuurvisie	262.560	93.000	51.520	407.080		407.080
As Leiden-Katwijk	105.670		12.880	118.550		118.550
Offensief van Teylingen	88.100	49.460	12.880	150.440	32.200	118.240
Totalen	490.350	209.020	77.280	776.650	32.200	744.450

1.1 Deelprogramma Wonen

Doelstelling

Het samen met gemeenten realiseren van één regionale woningmarkt, het optimaliseren van vraag en aanbod wat betreft volume en woonmilieus in deze woningmarkt door het opstellen van een regionale woonvisie en bouwscenario dat voorziet in de bouw van plm. 14.600 woningen tot 2010 en het daaropvolgend concretiseren van de daarbij gemaakte afspraken tussen de gemeenten en het volgen daarvan.

Context

Vanaf 1 januari 2006 is er sprake van één regionale woningmarkt waarbinnen de bewoners op relatief eenvoudige wijze zich kunnen laten inschrijven voor een woning elders binnen de regio. Dit is van belang omdat 75% van de verhuizingen binnen de regio plaatsvindt. 54% van die verhuizingen vindt plaats binnen de eigen gemeente. 21% van de verhuizingen vindt plaats tussen de regio's. Ook mensen van buiten de regio kunnen zich dan als belangstellenden voor een woning binnen Holland Rijnland laten registreren.

Het deelprogramma Wonen fungeert hierbij als platform waar de regio ten behoeve van de deelnemende gemeenten, woningcorporaties, huurdersverenigingen en andere partijen elkaar ontmoeten, mogelijke conflicten oplossen en afspraken maken.

Door het tot stand brengen van één regionale woningmarkt worden de diverse bestanden van woningzoekenden gekoppeld en de woningmarkt transparanter en daardoor toegankelijker gemaakt. Men kan en mag zonder enig probleem de interesse kenbaar maken voor een woning in een geheel ander deel van de regio. Dit zal de afstemming van vraag en aanbod beduidend verbeteren en daarmee de doorstroming van woningzoekenden vergroten. Hierdoor worden tevens de kansen voor de zogenaamde starters om een eerste woning te verkrijgen vergroot.

De regionale woningmarkt moet dan ook leiden tot:

- meer dynamiek op de woningmarkt: meer verhuisbewegingen. Inzet is, dat het aantal verhuisbewegingen als gevolg van verhuisketens minimaal met 25% te vergroten. Afhankelijk van de lengte van de verhuisketens kunnen de verhuisbewegingen nog verder toenemen;
- daling van de wachttijd. Momenteel bedraagt de wachttijd in het gebied rond Leiden 4 jaar voor starters en 13 jaar voor doorstromers. Inzet is om op termijn de termijnen te halveren. (Of dit lukt, is mede afhankelijk van het bouwprogramma en de lengte van de verhuisketens. Het economische tij is daarbij belangrijk);
- meer keuzevrijheid zonder bindings- of passendheidseisen;
- goed functioneren van de lokale woningmarkt.

Teneinde de regionale woningmarkt nog verder te optimaliseren en te bedienen zal er binnen het deelprogramma Wonen, met medewerking van de deelnemende gemeenten, een regionale Woonvisie en Bouwscenario tot stand worden gebracht. Door middel van een overeen te komen planmatige en gefaseerde bouw in de deelnemende gemeenten van de noodzakelijke aantallen woningen binnen de gewenste woonmilieus zal een betere afstemming tussen zowel huidige als toekomstige vraag en aanbod worden bereikt. Hierbij zal ook aandacht besteed worden aan het onderwerp "Woonzorg".

Maatregelen

In 2007 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- analyse van demografische ontwikkelingen en bouw mogelijkheden van de gemeenten (en daarmee de regio) om zowel de huidige als toekomstige vraag en aanbod zo goed mogelijk inzichtelijk te maken;
- monitoren van de realisatie van het Bouwscenario waardoor gemeenten inzicht krijgen in de totale voortgang daarvan;
- vanaf 2007 jaarlijks evalueren van de gevolgen (lengte verhuisketens, ontwikkeling wachttijden) van de Woonruimteverdeelverordening.

Financiën*Regionale taken*

Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Woonruimteverdeling	95.320	299.590		394.910		394.910
Beheer BWS-budget	87.970	1.670		89.640		89.640
Regionale beleidsvisie wonen	22.680			22.680		22.680
Implementatie regionale woonruimteverdeling	22.680			22.680		22.680
Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	22.680			22.680		22.680
Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	11.340			11.340		11.340
Totalen	262.670	301.260		563.930		563.930

Plustaken Leidse Regio

Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Monitoring Vinex en Vinac-subsidies	22.680	67.320	90.000	90.000	
Totalen	22.680	67.320	90.000	90.000	

1.2 Deelprogramma Natuur en Landschap

Doelstelling

Het samen met gemeenten inventariseren, ontwikkelen en tot uitvoering brengen van voor de regio belangrijke landschappelijke en groen/blauwe plannen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de spanning tussen het Groene Hart (de conservering en het behoud van, alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten) en de voortgaande verstedelijking (het toenemend ruimtebeslag van rode functies). Dit deelprogramma ziet op het realiseren van een zogenaamde "groene contramal" als tegenwicht voor "rode contramal" van de grootschalige stedelijke ontwikkelingsopgave waarvoor Holland Rijnland zich de komende jaren gesteld ziet.

Context

De verstedelijkingsopgave van 14.600 woningen tot 2010 en 33.000 woningen tot 2020 (incl. de daarbij behorende infrastructurele uitbreidingen zoals Rijnlandroute en Rijnbouwelijn) binnen Holland Rijnland enerzijds en anderzijds het behoud en de revitalisering van het bollencomplex (Greenport Bollenstreek; Pact en Offensief van Teylingen) heeft tot 1 januari 2006 vooral de agenda van de regio bepaald. Het is duidelijk dat het Groene Hart, dat voor een deel is gelegen aan de oostflank van Holland Rijnland, ook aandacht vraagt in de vorm van plannen en projecten tot behoud van dit gebied alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten. Immers dit gebied maakt naast het open bollengebied een essentieel onderdeel uit van het regionaal na te streven groene tegenwicht van het rode verstedelijkte gebied. Dit is een zaak die alle 400.000 inwoners van de regio Holland Rijnland aangaat. Het is dan ook zaak dat alle gemeenten hierin zowel qua menskracht als financiën aan participeren.

Maatregelen

In 2007 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- nadere uitwerking van de plannen betreffende de daadwerkelijke invulling en realisering van projecten binnen Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG). In 2006 zullen definitieve financiële afspraken te worden gemaakt met provincie en rijk over de dekking van die projecten. Vanaf 2007 zullen de projecten uitgevoerd worden, waarbij Holland Rijnland een stimulerende en volgende (monitoren) rol zal vervullen;
- het project "Gebiedsfonds Land van Wijk en Wouden" als onderdeel van "Groene diensten". Ook dit nieuwe project ziet op de instandhouding van het Groene Hart en de ontwikkeling van nieuwe diensten en functies binnen dit kwetsbare gebied;
- het in het kader van het tot stand brengen van een Regionaal Bestuursakkoord Water in december 2006 vaststellen van een definitief maatregelenpakket (inclusief tijdsplanning met daaraan gekoppeld de financiële en overige consequenties). Vervolgens zal in het voorjaar van 2007 de bekrachtiging van het maatregelenpakket inclusief (tijds)planning en kostenverdeling door middel van een Regionaal Bestuursakkoord Water plaatsvinden.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Secretariaat Pact van Teylingen	26.970	7.810		34.780		34.780
Regionaal bestuursakkoord water	26.970		19.320	46.290	11.590	34.700
Zuidvleugel zichtbaar groener	17.980	66.160		84.140		84.140
Groene diensten & Groenfonds	8.990		3.860	12.850		12.850
Uitvoering projecten masterplan landgoederen	13.480			13.480		13.480
Totalen	94.390	73.970	23.180	191.540	11.590	179.950

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Indirecte Kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Cultuurhistorie Landschap Duin- en Bollenstreek	30.390	131.300	161.690	131.300	30.390
Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek	26.970	50.000	76.970	50.000	26.970
Totalen	57.660	181.300	238.660	181.300	57.360

Deelprogramma Milieu

Doelstelling

Het deelprogramma staat voor het ontwikkelen en doen uitvoeren van het regionaal beleid op het gebied van Milieu. Centraal onderdeel hierbij is het regionale servicepunt handhaving, dat ziet op het realiseren en in stand houden van een goede kwaliteit van de leefomgeving. Dit laatste vindt plaats door middel van het bevorderen en vasthouden van structureel, systematisch en samen handhaven van de grijze en blauwe wetgeving door de verschillende bevoegde instanties.

Context

Sinds de totstandkoming van de regio Holland Rijnland is dit deelprogramma zeer bescheiden van omvang. Het deelprogramma was tot 1 januari 2006 vooral een zogenaamde Plustaak voor de voormalige SDB-gemeenten, exclusief Warmond. De probleemstelling ziet op het realiseren en in stand houden van een gecoördineerde handhavingstructuur voor het milieubeleid in de regio. Het betreft de uitvoering van alle taken op het gebied van het Regionaal Servicepunt Milieuhandhaving voor de regio Holland Rijnland, zoals bedoeld in de bestuursovereenkomst milieuwethandhaving Zuid-Holland en conform het in dit kader bestuurlijk vastgestelde bedrijfsplan en kwaliteitshandboek.

Uitvoering en monitoring op de realisatie van dit deelprogramma is opgedragen aan de Milieudienst West-Holland. De goede en adequate uitvoering heeft bijgedragen tot een groeiende populariteit van dit deelprogramma. Sinds september 2005 voert de Milieudienst de taken uit voor alle regio-gemeenten. Voorts heeft de komst van een subsidieregeling van het Ministerie van VROM gedurende een periode van vijf jaar ten behoeve van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid er toe geleid, dat ook voor dit onderdeel alle gemeenten binnen Holland Rijnland in de Milieudienst participeren. Tussentijds zal worden bestudeerd wat de uitkomsten zijn, alsmede hoe de subsidiestroom zich na die termijn van vijf jaar gaat ontwikkelen. Naar aanleiding daarvan zullen de gemeenten te zijner tijd beslissen omtrent het al dan niet voortzetten van dit onderdeel via de Milieudienst.

Maatregelen

In 2007 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van de realisatie van de doelstelling:

- uitvoeren van het project Externe Veiligheid waaraan alle gemeenten in Holland Rijnland participeren;
- in overleg met de handhavingpartners jaarlijks opstellen, coördineren en uitvoeren van het regionaal handhavingprogramma milieu;
- in overleg met de handhavingpartners jaarlijks opstellen van een regionaal jaarverslag milieuhandhaving;
- nemen van initiatieven om de regionale handhavingstructuur te optimaliseren door middel van het uniformeren en zoveel mogelijk in één hand brengen;
- coördineren van randvoorwaardelijke, regionale en provinciebrede projecten;
- uitvoeren van algemene servicetaken, conform het bedrijfsplan SEPH;
- participeren in het Provinciaal SEPH-overleg;
- faciliteren van het Districts Milieu Overleg (DMO) en het Technisch Handhavingsoverleg (THO);
- faciliteren en coördineren van het Regionaal Bestuurlijk Handhavingsoverleg-bestuurlijk (RBHO);
- faciliteren en coördineren van het (Regionaal) Ambtelijk Handhavingsoverleg (AHO);
- bewaken van de uitvoering van het lopende handhavingprogramma;
- verzamelen en uitwisselen van informatie;
- onderhouden en vastleggen van het regionaal netwerk van handhavers en het verstrekken van informatie over dit netwerk;
- onderhouden van een kenniscentrum op het gebied van handhaving.

Financiën

Plustaken Duin- en Bollenstreek

taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionale SEPH		88.300	88.300	53.000	35.300
Milieubeleid		105.610	105.610	60.000	45.610
Sanering geluidshinder		186.660	186.660	150.000	36.660
Totalen		380.570	380.570	263.000	117.570

2 PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Het optimaliseren van de mobiliteit in en de bereikbaarheid van de regio Holland Rijnland en het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers.

Doelstelling Holland Rijnland

Het programma verkeer en vervoer van Holland Rijnland heeft tot doel een gemeenschappelijk regionaal verkeers- en vervoersbeleid te ontwerpen en de uitvoering ervan te waarborgen. Dit beleid is gericht op het:

- optimaliseren van de bereikbaarheid door middel van openbaar vervoer, fiets en auto;
- verminderen van het totale aantal verkeersslachtoffers met 25% tot 2010.

Bij de uitvoering van maatregelen wordt milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk voorkomen.

Context

Maatschappelijke relevantie

Een goede bereikbaarheid is een noodzakelijke voorwaarde voor een economisch sterke regio waarin mensen graag wonen, werken en recreëren. Holland Rijnland is een zeer dichtbevolkt gebied met ruim 1600 inwoners per vierkante kilometer. Door de ligging van Holland Rijnland, centraal in de Randstad, tussen twee mainports, is er sprake van veel in- en uitgaande pendel. Holland Rijnland heeft qua ligging en landschappelijke waarden (groen, water, bollen) een enorme economische en recreatief/toeristische potentie die - mede vanwege slechte bereikbaarheid - niet ten volle wordt benut. De komende jaren zal de mobiliteit toenemen (autonome groei) waarbij de infrastructuur-netwerken nog meer onder druk komen te staan en de regionale economie en het toeristisch/recreatief karakter dreigen te verslechteren. Om dit te voorkomen en de bereikbaarheid van de regio (in en naar de regio) te verbeteren, werkt Holland Rijnland aan een betere aansluiting van de regionale wegen op het rijkswegennet, aan een beter en betrouwbaarder openbaar vervoer dat aansluit bij de wensen van de gebruikers en aan een uitbreiding van het regionale netwerk van fietspaden. Verwacht wordt dat met name het autonetwerk de komende jaren overbelast zal raken. Daarom participeert de regio ook in activiteiten die het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer bevorderen, bijvoorbeeld regionale campagnes en landelijke acties. Ook worden ontbrekende schakels in het fietsnetwerk aangelegd en zorgt Holland Rijnland ervoor dat de OV-taxi rijdt die het reguliere openbaar vervoer aanvult.

Naast congestie heeft de toenemende mobiliteit nog meer nadelen, namelijk luchtverontreiniging door uitlaatgassen, geluidsoverlast en gevaarlijke verkeerssituaties die tot slachtoffers kunnen leiden. bij een toename van de uitstoot van uitlaat. Daarom is een belangrijk aandachtspunt de komende jaren het evenwicht tussen optimale mobiliteit en een gezond en veilig leefmilieu.

In 2004 vielen in de regio 10 doden en 249 gewonden bij verkeersongelukken. Holland Rijnland heeft zich tot doel gesteld om in de periode van 1998 tot 2010 het aantal doden en gewonden met respectievelijk 34% en 27% te verminderen. Om deze doelstelling te bereiken organiseert de regio verkeerseducatie en voorlichting en wordt voor geld gezorgd om infrastructuurmaatregelen te treffen.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Verkeer en vervoersbewegingen storen zich niet aan gemeentegrenzen, de meeste reizigers leggen een afstand tussen de 5 en 30 kilometer per verplaatsing af en passeren daarmee automatisch één of meerdere gemeentegrenzen. Samenwerking tussen gemeenten is daarom een essentiële voorwaarde om de bereikbaarheid te verbeteren. De samenwerking in het verband heeft op vijf vlakken toegevoegde waarde:

- door een op elkaar afgestemd maatregelenpakket en investeringsstrategie worden sneller de inhoudelijke doelstellingen bereikt; het beleid is effectiever;
- gezamenlijk kun je de middelen efficiënter benutten, bijvoorbeeld in de inhuur van personeel voor verkeerseducatie;
- door kennisuitwisseling en informatieoverdracht wordt de basis voor het beleid van de gemeenten versterkt (bijv. regionale verkeers- en milieukaart);

- middelen en de wettelijke kaders voor verkeer en vervoer zijn grotendeels afkomstig van rijk en/of provincie. Samenwerkende gemeenten staan sterker bij provincie en het rijk in de lobby voor extra geld voor maatregelen of wetgeving;

Rol Holland Rijnland

Bij het programma verkeer en vervoer zijn voor het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland de volgende rollen weggelegd:

- signaleren van gemeente-overstijgende verkeer en vervoerontwikkelingen onder andere op basis van landelijke trends, provinciale ontwikkelingen en gemeentelijke verkeerscijfers (zoals de Zuid-Hollandse beleidseffectrapportage, ZER, en de regionale verkeers- en milieukaart, RVMK);
- initiëren en coördineren van regionale beleidsvorming, met als eindresultaat een geactualiseerd Regionaal Verkeer en Vervoerplan (RVVP) en een uitvoeringsprogramma daarbij;
- onderhouden van contact met andere sectoren die invloed hebben op of ondervinden van het verkeer en vervoerbeleid om zodoende tot een integrale regionale visie te komen;
- voorbereiden en faciliteren van een platform voor de gemeenten om over verkeer- en vervoerontwikkelingen uit te wisselen, op ambtelijk niveau en bestuurlijk niveau (portefeuillehoudersoverleg verkeer en vervoer);
- actief uitdragen van het beleid van Holland Rijnland bijvoorbeeld bij overleggen met rijk en provincie. Zo vertegenwoordigt Holland Rijnland de gemeenten bij het Provinciaal Verkeer- en Vervoerberaad (PVVB), een platform waar de provincie haar beleid aankondigt, uitlegt en verdedigt;
- participeren in grensoverstijgende overleggen zoals SWINGH (Samenwerking in Groot Haaglanden) en Stedenbaan;
- makelaar zijn tussen rijk, provincie en gemeenten. Holland Rijnland brengt de partijen bij elkaar, formuleert de gemeenschappelijke doelstellingen en maakt afspraken om te komen tot gezamenlijke investeringen in verkeer en vervoer;
- stimuleren dat plannen worden ontwikkeld én uitgevoerd. Tevens andere partijen ervan overtuigen dat ze bij de uitvoering ervan een rol hebben. Bijvoorbeeld bij de verdeling van (extra) geld is Holland Rijnland de duvelstoejager die zorgt dat gemeenten uitvoerbare plannen maken en dat provincie en rijk zich hieraan committeren. In deze hoedanigheid is Holland Rijnland verantwoordelijk voor de regionale verdeling van de middelen uit de Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU).

Rol van de deelnemende gemeenten

Uiteindelijk moeten de activiteiten van Holland Rijnland leiden tot een maatregelenpakket waarmee de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de regio verbeteren. De uitvoering van de maatregelen ligt voor een groot deel bij de gemeenten, zij zijn immers wegbeheerder. Daarom wordt aan hen gevraagd actief te participeren bij de beleids- en planvorming, te reflecteren op de haalbaarheid en wenselijkheid van maatregelen en ervoor zorg te dragen dat gemaakte afspraken over de uitvoering van maatregelen ook daadwerkelijk worden nagekomen. Een succesvol regionaal verkeer- en vervoerbeleid staat of valt met de bereidheid van de gemeenten daar actief aan bij te dragen.

Deelprogramma's

Op basis van de doelstelling zijn de volgende deelprogramma's voor verkeer en vervoer geformuleerd:

- Bereikbaarheid
- Veiligheid

Bereikbaarheid

Het deelprogramma bereikbaarheid betreft de maatregelen die in deze regio genomen moeten worden op het gebied van openbaar vervoer, weg, fiets en flankerend beleid om ervoor te zorgen dat de bereikbaarheid verbetert. Naast de voorbereiding en realisatie van concrete maatregelen gaat het in dit deelprogramma ook om de verzameling van basisgegevens (regionale verkeers- en milieukaart, RVMK), het initiëren en ontwerpen van beleid (bijv. als onderdeel voor de structuurvisie en de herijking van het regionaal verkeer- en vervoerprogramma, RVVP) en het vertalen daarvan in een realisatiestrategie (Uitvoeringsprogramma). Tenslotte is het vergroten van de financiële basis en het effectiever inzetten van middelen voor verkeer- en vervoersmaatregelen (bijvoorbeeld via een mobiliteitsfonds) onderdeel van dit deelprogramma.

Verkeersveiligheid

Het deelprogramma verkeersveiligheid betreft de maatregelen die nodig zijn om het aantal gewonden en doden als gevolg van het verkeer terug te brengen. Het gaat dan om infrastructuurmaatregelen (Duurzaam Veilig), educatie en handhaving en het voeren van regionale campagnes om de bewustwording te vergroten.

Algemene producten

Holland Rijnland zorgt voor de interne en externe afstemming van beleid en projecten. Het vaststellen van de regionale prioriteiten en het afstemmen met andere overheden en partijen die nodig zijn om het regionale verkeer- en vervoersbeleid uitgevoerd te krijgen. Onderdelen hiervan zijn de algemene belangenbehartiging en lobby voor Holland Rijnland, het voorbereiden en uitwerken van de bestuurlijke overleggen en beantwoorden van bestuurlijke vragen en de vertegenwoordiging van Holland Rijnland in diverse overleggen (zoals het Provinciaal Verkeer en Vervoerberaad, Rijn-Gouwelijk, Stedenbaan en SWINGH).

Financiën

<i>Regionale taak</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	40.750		40.750		40.750
Platformfunctie	62.250	4.120	66.370		66.370
Totalen	103.000	4.120	107.120		107.120

2.1 Deelprogramma Bereikbaarheid

Doelstelling

Ontwikkelen van haalbaar beleid en uitvoerbare maatregelen voor weg, openbaar vervoer en fiets om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren. Daarbij gaat het zowel om de interne bereikbaarheid (gemeenten onderling) als de externe bereikbaarheid (van en naar de regio).

Bij de uitvoering van maatregelen wordt milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk voorkomen.

Context

De mobiliteit groeit. Ook in deze regio is de toename van het autoverkeer goed merkbaar en worden bussen en treinen in de spits steeds voller. Het kost steeds meer tijd om de regio in te komen of er vandaan te gaan. Belangrijke knelpunten op de weg zijn de aansluitingen op de A44 (bijv. N206, N208) en de A4 en de verbinding tussen deze wegen door Leiden. De regio ontbeert adequate oost-west verbindingen, met name in de duin- en bollenstreek. De verwachting is dat in 2020 de automobilititeit in de regio is verdubbeld; met de huidige infrastructuur zal de hele regio vaststaan. Alleen een doelgerichte aanpak kan dit voorkomen. Met het ambitieuze woningbouwprogramma en de kantoren- en bedrijvenontwikkelingen is de noodzaak nog groter om de infrastructuur te versterken en efficiënter te gebruiken.

Wat betreft openbaar vervoer is een deel van de regio slecht aangesloten op het openbaar vervoer, mede vanwege de lage woondichtheden. Met vraagafhankelijk vervoer en verdichting rond knooppunten, kan deze aansluiting verbeteren. In 2003 is er een Regionaal Verkeer en Vervoerplan (RVVP) vastgesteld voor de gehele regio. Hierin staan beleid en maatregelen waarmee de regio bereikbaar kan worden. Eind 2005 is, mede in relatie met de ruimtelijke en economische ontwikkelingen gekeken of de beleidsuitgangspunten nog relevant zijn. In 2006 is dit uitgewerkt in een maatregelenpakket voor korte en middellange termijn die qua planning en financiën uitvoerbaar zijn. Van een aantal projecten zijn de voorbereidingen al in volle gang zodat de ambtelijke inzet hiervoor in 2007 voortgezet zal worden. Bijvoorbeeld de Rijnlandroute en de Rijn-Gouwelijn west. Aansluitend bij de algemene investeringsstrategie zal ook de financiële basis voor het verkeer en vervoerbeleid hierbij onder de loep worden genomen. In 2007 staat in het teken van de realisatie van een mobiliteitsfonds waarmee verkeer- en vervoermaatregelen gefinancierd kunnen worden.

Om nadelige effecten van een toename in het verkeer, zoals uitstoot van schadelijke stoffen en geluidsoverlast, zoveel mogelijk te beperken worden alternatieven voor de auto aangeboden en wordt de infrastructuur die wordt aangelegd zo goed mogelijk ingepast in de omgeving.

De uitvoering van de verkeer- en vervoermaatregelen is de verantwoordelijkheid van de (weg)beheerders (gemeenten, provincie of rijk). Holland Rijnland stimuleert de uitvoering van deze maatregelen, signaleert knelpunten en probeert deze tot een oplossing te brengen.

Maatregelen

De belangrijkste maatregelen en hun doelstelling in 2007 zijn:

- medio 2006 wordt een uitvoeringsprogramma van het RVVP vastgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd over de planning, financiering en realisatie van verkeer- en vervoermaatregelen voor de korte (2006-2010) en middellange termijn (t/m 2015) – dit uitvoeringsprogramma is een bouwsteen voor de op te stellen regionale structuurvisie zodat de afstemming met de andere beleidsvelden gewaarborgd is;
- in 2007 worden afspraken gemaakt tussen gemeenten, provincie en rijk over de uitvoering van grote infrastructuurprojecten in deze regio (Rijnlandroute en Rijn-Gouwelijn west).
- eind 2006 wordt een voorstel aan het AB gedaan over de uitbreiding van het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) naar de gehele regio. In 2007 zal deze geïmplementeerd worden.
- Holland Rijnland begeleidt de regiogemeenten bij het vaststellen van een voorkeursstracé voor de Rijnlandroute (naar verwachting eind 2006).

Financiën

Regionale taken

Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
RVVP	140.430	108.180	6.440	255.050		255.050
Mobiliteitsfonds	38.480	5.160		43.640		43.640
Regionaal Verkeersmilieukaart	6.790	10.150	4.120	21.060		21.060
Totalen	185.700	123.490	10.560	319.750		319.750

Plustaken Leidse Regio

Taak	Indirece kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
CVV	107.420	95.410	6.310	208.930		208.930
Totalen	107.420	95.410	6.310	208.930		208.930

2.2 Deelprogramma Verkeersveiligheid

Doelstelling

Het voorbereiden en realiseren van concrete maatregelen die in deze regio genomen moeten worden om de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2010 zal het aantal gewonden en doden als gevolg van verkeersongelukken zijn teruggebracht met respectievelijk 27% gewonden (ziekenhuisgewonden) en 34% doden ten opzichte van 1998.

Context

Het verkeersveiligheidsbeleid is gericht op kwetsbare groepen zoals (brom)fietsers- en voetgangers. Door middel van educatieve projecten en het verbeteren van de infrastructuur wordt er naar gestreefd de verkeersveiligheid te vergroten. Ook handhaving speelt hierbij een rol. Het verkeersveiligheidsproject Holland Rijnland heeft als belangrijkste taak activiteiten op dit terrein te faciliteren en uit te voeren. Uit efficiency- en kwaliteitsoverwegingen worden veel projecten in dit kader regionaal uitgevoerd. Uitvoering van bijvoorbeeld het project verkeersleerkracht is voor individuele gemeenten niet aan te bevelen aangezien hier sprake is van de (nu regionale) inhuur van 1 fte verkeersleerkracht. Verder sluit de regio mede uit efficiency oogpunt aan op de landelijke en provinciale kaders en ontwikkelingen, wordt waar mogelijk samengewerkt met alle betrokken partners in de regio en wordt gebruik gemaakt van ervaringen in andere Zuid-Hollandse regio's. De regio onderhoudt hiervoor de contacten en draagt zorg voor informatievoorziening aan de aangesloten gemeenten en afstemming onderling. Tot slot wordt in het kader van interim-regeling Duurzaam Veilig, onderdeel educatie en handhaving, subsidie verstrekt aan regionale initiatieven. Voor de regio Holland Rijnland houdt dit op jaarbasis (2006) een subsidie in van € 237.458 terwijl de regio zelf een bijdrage levert van € 171.406. Voorwaarde voor de toekenning van deze subsidie is regionale aanpak op basis van een regionaal vastgesteld meerjarenplan. Voor de permanente verkeerseducatie zijn de projecten opgenomen in het Meerjarenplan Verkeersveiligheid Holland Rijnland 2005-2007.

Maatregelen

De belangrijkste maatregelen en hun doelstelling in 2007 zijn:

- er worden minimaal 2 black spots in de regio aangepakt; Holland Rijnland zorgt dat aan de randvoorwaarden is voldaan (m.n. financiering) en stimuleert de gemeenten om tot uitvoering over te gaan;
- er wordt een programma voor infrastructuurmaatregelen Duurzaam Veilig voor de regio vastgesteld waarvan de uitvoering van de eerste maatregelen nog in 2006 plaatsvinden;
- een verkeersleerkracht biedt de permanente verkeerseducatie aan de doelgroepen zoals in het Meerjarenplan Verkeersveiligheid is omschreven;
- er worden campagnes gevoerd waarbij verkeersdeelnemers bewuster worden gemaakt over verkeersveilig gedrag, vaak aansluitend bij handhavingsactiviteiten van politie en het Openbaar Ministerie.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionaal Project Verkeersveiligheid	83.300	114.260	197.560	108.810	88.750
Totaal	83.300	114.260	197.560	108.810	88.750

<i>Plustaken Leidse Regio</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionaal Project Verkeersveiligheid		71.480	71.480		71.480
Totaal		71.480	71.480		71.480

3 PROGRAMMA ECONOMISCHE ZAKEN

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Bevorderen van een duurzame economische ontwikkeling in de regio. Door:

- creëren van meer werkgelegenheid in Research & Development, in de kennisintensieve dienstverlening (kantoorwerkgelegenheid), de maakindustrie en de recreatieve en toeristische sector;
- verder ontwikkelen van de Greenport Bollenstreek dat wil zeggen een vitaal bollen- en glas-tuin-bouwcomplex met een zelfstandige positie binnen de Greenport Zuid-Holland;
- meer, betere en snellere herstructurering van bedrijventerreinen;
- een goed functionerend voorzieningenniveau;
- meer regionale samenwerking bij de (her)ontwikkeling van kantoren- en bedrijventerreinen. Deze samenwerking kan gaan over meerdere aspecten zoals fasering, risicodeling, profilering, toelating van bedrijvigheid.

Doelstelling Holland Rijnland

De gemeenten stimuleren en faciliteren bij de ontwikkeling van een goed afgestemd, evenwichtig lange termijn beleid waarin de volgende componenten centraal staan:

- groei van het aantal vierkante meters kantooroppervlak en bedrijventerreinen
- regionale afspraken over detailhandel
- gezamenlijke monitoring, analyse en eventuele bijsturing van aanbod van kantoren en bedrijventerreinen
- versterken van de economische speerpunten (bio-lifescience, space-science, congrescentra, bollencomplex, toerisme en recreatie) aan de hand van gezamenlijke afspraken over promotie en acquisitie;
- een groeiend aantal bezoekers van de regio en toeristen.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regio Holland Rijnland is met haar bijna 400.000 inwoners een betrekkelijk kleine regio op het snijvlak van de Noord- en Zuidvleugel van de Randstad. De potentiële beroepsbevolking van Holland Rijnland bedraagt ruim 240.000 personen; het aantal banen in de regio bedraagt bijna 160.000. De woon-werkbalans in Holland Rijnland is doorgeslagen naar het wonen. Er zijn te weinig banen voor het aantal mensen dat in de regio woont. Met de voorgenomen woningbouw van 33.000 woningen tot en met 2020 wordt de onbalans nog groter wanneer er geen actief beleid voor uitbreiding van de werkgelegenheid tegenover wordt gezet.

De regio onderscheidt zich op economisch gebied van andere regio's door de aanwezigheid van een aantal sterke economische clusters: bio-lifescience, space-science, congrescentra en bollen en bloemen. Daarnaast is toerisme een belangrijke sector.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Holland Rijnland ligt ingeklemd tussen de grootstedelijke gebieden Rotterdam/Den Haag en regio Amsterdam. Dat biedt kansen, onder meer door de centrale ligging van het gebied maar het maakt het gebied ook kwetsbaar. Aan de ene kant dreigt Holland Rijnland een overlooptgebied te worden voor woningbouw uit de rest van de Randstad; zie de voorstellen voor de bouw van 10.000 tot 20.000 woningen in het bollengebied die men in de Haarlemmermeer niet kwijt kan. Aan de andere kant is de aantrekkingskracht van de metropolen op de nationale en internationale bedrijven groot waardoor het creëren van werkgelegenheid in gevaar kan komen. Met een gezamenlijk optreden benadrukken de gemeenten de kwaliteit van het gebied en maken ze meer gebruik van elkaars sterke kanten. De toegevoegde waarde komt tot uiting in de volgende aspecten:

- door een op elkaar afgestemde kantoren- en bedrijvenstrategie kunnen regionaal meer kantoren en bedrijventerreinen worden gerealiseerd in de sectoren die de regio van belang acht; het beleid is doelgerichter en effectiever;
- gezamenlijk kun je de middelen efficiënter benutten, bijvoorbeeld bij monitoring van gegevens of bij acquisitie in het buitenland;
- door kennisuitwisseling en informatieoverdracht worden de ontwikkelingen duidelijker waardoor er een betere basis is voor het economische beleid van de gemeenten;

- samenwerkende gemeenten staan sterker bij provincie en het rijk in de lobby voor subsidies of wetgeving;
- het aanbod van toeristische voorzieningen (bijvoorbeeld attracties en hotels) wordt ruimer en diverser waardoor de regio en de gemeenten daarbinnen aantrekkelijker zijn voor toeristen en recreanten.

Rol Holland Rijnland

Voor de realisatie van doelstellingen is Holland Rijnland mede afhankelijk van de bedrijven en organisaties die in de regio werkzaam zijn of zich in de regio willen vestigen. Het bedrijfsleven in de regio is georganiseerd in de koepel Bedrijfsleven Rijnland (voorheen Partners in Rijnland, PIR), waarin kamers van koophandel en VNO/NCW vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is er een Regionaal Economisch Orgaan (REO) waarin tevens Holland Rijnland en provincie zijn vertegenwoordigd. Bij de initiatieven van Holland Rijnland zullen deze koepelorganisaties zeker betrokken worden.

Deelprogramma's

De volgende deelprogramma's kunnen worden onderscheiden:

- Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie
- Detailhandel
- Recreatie en toerisme

Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie

In 2005 zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van kantorenoppervlak en bedrijfsterreinen. In 2006 wordt een start gemaakt met de gezamenlijke monitoring van de ontwikkelingen op dit vlak en over de gezamenlijke programmering, fasering en benadering van de markt.

Detailhandel

Met behulp van een goede monitoring er zorg voor dragen dat er een sterke en evenwichtige regionale detailhandelsstructuur bestaat voor ondernemers en bewoners, waarin iedere gemeente zich kan herkennen.

Recreatie en toerisme

Doel is om meer toeristen en recreanten in de regio te ontvangen; de regio heeft hier voldoende potentie voor met de bollenstreek en de Keukenhof, het Space Expo Center, Naturalis, de kust, de Leidse binnenstad en de Kager plassen. Om het doel te bereiken worden in 2006 meerjarenafspraken gemaakt over promotie en generieke productontwikkeling (incl. hotelfaciliteiten) en over de uitvoering hiervan met de VVV Holland Rijnland.

Algemene producten

Belangrijk onderdeel van het programma Economische Zaken is de monitoring en de verzameling van basisgegevens. Dit zal bij de activiteiten in 2007 ook tot uitdrukking komen.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	40.720	8.850	49.570		49.570
Platformfunctie	40.720	2.060	42.780		42.780
Afwegingskader Economie	27.150	51.510	78.660		78.660
Monitoring	20.360	5.160	25.520		25.520
Totalen	128.950	67.580	196.530		196.530

3.1 Deelprogramma Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie

Doelstelling

Vergroten van het aantal vierkante meters kantooroppervlak en bedrijventerreinen dusdanig dat vraag en aanbod van arbeidsplaatsen in de regio goed op elkaar zijn afgestemd (kwantitatief en kwalitatief).

Dit betekent specifiek:

- Herstructureren van ... hectare bestaand bedrijventerreinen in de periode 2005-2020;
- Aanleg van ... hectare nieuw bedrijventerreinen in de periode 2005-2020;
- Realisering van m² vloeroppervlak kantoren in met name de As Leiden-Katwijk en de W4-zone.
- Het ontwikkelen van een gezamenlijk beleid m.b.t. de acquisitie van kantoren en de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen.

Context

Dit deelprogramma is een samenvoeging van de "oude" deelprogramma's 'Bedrijventerreinenstrategie' en 'Kantorenmarkt en -monitor' die in het kader van het Uitvoeringsprogramma 2004 zijn gestart. Er is sindsdien een (nieuwe) start gemaakt met de herstructurering van enkele bedrijventerreinen. Tevens zijn concepten verschenen van een nieuwe vraagruimte voor bedrijventerreinen en een herziene Kantorenstrategie. Uitbreiding van bedrijven en kantoren is geen overbodige luxe. Allereerst is de woon-werkbalans doorgeslagen naar het wonen. Er zijn dus te weinig banen voor het aantal mensen dat in de regio woont. Dit veroorzaakt een uitgaande en inkomende pendel die groter is dan wellicht nodig is. Met de voorgenomen woningbouw (33.000 woningen t/m 2020) wordt de onbalans nog groter wanneer er geen actief beleid voor uitbreiding van de werkgelegenheid tegenover wordt gezet. Ten tweede is de jaarlijkse toename van het aantal werkelozen ongeveer 15%. De werkeloosheid bedraagt nu ongeveer 5,1%. Beide ontwikkelingen vragen om vergroting van de werkgelegenheid en via de uitbreiding van bedrijven en kantoren kan dat bewerkstelligd worden.

Maatregelen

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Kantoren	13.570	8.240		21.810		21.810
Bedrijventerreinenstrategie	34.360		6.440	40.800		40.800
Totalen	47.930	8.240	6.440	62.610		62.610

3.2 Deelprogramma Detailhandel

Doelstelling

Het faciliteren van een sterke en evenwichtige regionale detailhandelsstructuur voor ondernemers en bewoners, waarin iedere gemeente zich kan herkennen; met inachtneming van:

- aandacht voor bestaande aankoopplaatsen;
- aandacht voor kleine kernen (>250 en <5.000 inwoners);/
- versterken koopkrachtbinding;
- ruimte bieden voor vernieuwende concepten/winkels;
- vergroten aantrekkelijkheid en kwaliteit winkelgebieden.

Bovenstaande doelstelling is ontleend aan de Regionale detailhandelsstructuurvisie van het REO in wording.

Context

Het deelprogramma 'Detailhandel' is een voortzetting van bestaande activiteiten in REO-verband. Holland Rijnland heeft echter geen eigenstandig detailhandelsbeleid, maar ontwikkelt in REO-verband een regionaal beleid op het gebied van detailhandel. In het najaar van 2005 zal een herziene versie van de Regionale detailhandelsstructuurvisie worden gepresenteerd.

Deze detailhandelsstructuurvisie wordt vastgesteld door het REO en zal daarna ter instemming aan alle gemeenteraden zal worden voorgelegd. De visie vormt één van de bouwstenen voor zowel de (ruimtelijke) structuurvisie van Holland Rijnland als de provinciale detailhandelsstructuurvisie en is - na instemming door de gemeenteraden - tevens kaderstellend voor het gemeentelijke beleid.

Maatregelen

Voor het bewaken van de bovenstaande doelstelling is monitoring van de ontwikkelingen op het gebied van detailhandel noodzakelijk.

- In 2007 zal worden gewerkt aan het verder verfijnen en uitbouwen van een regionale monitor detailhandel voor Holland Rijnland.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Detailhandel	13.570	10.300	23.870		23.870
Totalen	13.570	10.300	23.870		23.870

3.3 Deelprogramma Toerisme en recreatie

Doelstelling van het programma

Opzetten van een gezamenlijk beleid m.b.t. toerisme en recreatie zodat meer toeristen en recreanten in deze regio gebruik maken van de voorzieningen. Meer specifiek:

- Maken van nieuwe meerjarenafspraken over promotie en generieke productontwikkeling
- Afspraken maken over de uitvoering hiervan met de VVV Holland Rijnland

Context

Het deelprogramma 'Toerisme' is een voortzetting van bestaande activiteiten, die in het kader van het Uitvoeringsprogramma 2004 zijn gestart. Naar verwachting zullen in het najaar concrete resultaten worden geboekt.

Maatregelen

Nader in te vullen na het PHO op 26 oktober aanstaande

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Toerisme	40.720		6.440	47.160		47.160
Totalen	40.720		6.440	47.160		47.160

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage Gemeenten
ANWB-borden		6.300	6.300		6.300
Totalen		6.300	6.300		6.300

4 PROGRAMMA SOCIALE AGENDA

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Doelstelling Holland Rijnland

Met het programma Sociale agenda ondersteunt het samenwerkingsorgaan de gemeenten binnen Holland Rijnland op het brede terrein van samenlevingsvraagstukken om te bereiken dat de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen in de regio Holland Rijnland van een goed niveau zijn.

Specifieker richt de ondersteuning zich op 4 thema's:

- Jeugd;
- Participatie;
- Zorg;
- Cultuur.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regionale sociale agenda beslaat een zeer breed terrein, van onderwijs en jeugdbeleid tot werk en inkomen, van zorg en welzijn tot cultuur. Op dit brede terrein heeft samenwerking tussen gemeenten meerwaarde wanneer het gaat om het aanpakken van maatschappelijke problemen die gemeentegrens-overstijgend zijn, die erg complex zijn, waar schaalvoordelen behaald kunnen worden in de uitvoering, of waar gemeenten door regionaal opererende organisaties en provincie worden aangesproken op het gezamenlijke beleid.

Het eind 2004 vastgestelde 'Beleidskader voor een Regionale Sociale agenda' is het kader waarbinnen gewerkt wordt. Uitgaande van dit beleidskader is daarnaast een Regionale Agenda Samenleving 2006-2008 opgesteld, waarin uitwerking wordt gegeven aan meerjarenafspraken met de provincie Zuid-Holland over die periode.

Rol van de deelnemende gemeenten

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Rol van Holland Rijnland

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt de gemeenten in deze samenwerking door:

- het bieden van een platform voor gesprek en besluitvorming tussen de betrokken regiogemeenten en het daartoe vervullen van ondersteunende taken;
- het (organiseren van) gesprekspartnerschap en belangenbehartiging ten behoeve van de samenwerkende gemeenten bij hogere bestuurslagen of bij bovenlokale maatschappelijke partijen. Het ambtelijk ondersteunen van gemeentebestuurders die de regio vertegenwoordigen hoort daarbij;
- het ondersteunen van gemeenten bij beleidsontwikkeling en –vernieuwing (bijv. door uitwisseling van kennis mogelijk te maken, specialistische kennis te leveren, handreikingen te ontwikkelen, onderzoek uit te voeren, pilots te ontwikkelen en ervaringen overdraagbaar te maken);
- het aanvragen en verstrekken van subsidies voor activiteiten en projecten die passen binnen gezamenlijk overeengekomen doelstellingen;
- het evt. uitvoeren van taken en diensten waarvan gemeenten vinden dat deze beter, efficiënter, effectiever in gezamenlijkheid kunnen worden uitgevoerd (zoals inkoop educatietrajecten).

Deelprogramma's

De sociale agenda bestaat uit 4 deelprogramma's:

- jeugd (inclusief onderwijs);
- participatie (arbeidsmarktbeleid, reïntegratie, educatie en inburgering);
- zorg;
- cultuur.

Binnen elk deelprogramma wordt op een samenhangende manier gewerkt aan het waar nodig verbeteren van de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen.

Algemene producten

Naast de activiteiten binnen de deelprogramma's biedt Holland Rijnland aan gemeenten (bestuurders en ambtenaren) een algemeen platform voor gesprek en besluitvorming over onderwerpen uit de brede sociale agenda. De kosten voor AAG en PHO worden hieronder in beeld gebracht.

Voorts bestaat vanuit de Sociale agenda behoefte aan het verkrijgen van cijfermatige gegevens waarmee de voortgang ten aanzien van het beleid kan worden gemonitord zowel ten behoeve van de regio als voor de gemeenten. Vanuit het programma sociale agenda wordt dan ook een financiële bijdrage geleverd om te komen tot één gemeenschappelijk monitoring-instrument binnen Holland Rijnland.

Tenslotte wordt door de samenwerkende gemeenten de Regionale Agenda Samenleving 2006-2008 uitgevoerd; vanuit Holland Rijnland worden hiertoe coördinerende en ondersteunende taken uitgevoerd

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	14.430		14.430		14.430
Platformfunctie	94.380	55.630	150.010		150.010
Programma Samenleving van de provincie	4.490	314.220	318.710	314.220	4.490
Totalen	113.300	369.850	483.150	314.220	168.930

4.1 Deelprogramma Jeugd

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het realiseren van een sluitend, samenhangend en goed functionerend aanbod aan zorg-, onderwijs- en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat:

- gezinnen met (opvoedings-)problemen tijdig en adequaat worden geholpen;
- schooluitval / voortijdig schoolverlaten vermindert;
- jeugdcriminaliteit vermindert.

Context

Medio 2004 hebben de voornamelijk de regio's Leidse regio en Duin- en Bollenstreek met de provincie Zuid-Holland convenanten afgesloten waarin wordt beschreven wat de taken en rollen zijn van resp. gemeenten en provincie met betrekking tot de aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg.

Deze convenanten bevatten gezamenlijke doelstellingen die jaarlijks worden uitgewerkt in actieprogramma's. De realisatie van deze convenanten wordt nu in Holland Rijnland-verband voortgezet binnen het deelprogramma Jeugd.

Bijzondere aandacht binnen het deelprogramma jeugd gaat uit naar 3 speerpunten:

- opvoedings- en gezinsondersteuning;
- terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten;
- aanpak jeugdcriminaliteit.

Opvoedings- en gezinsondersteuning

Gemeenten binnen Holland Rijnland en provincie werken aan verbetering van het aanbod aan opvoedingsondersteuning en informatievoorziening aan gezinnen en jeugdigen. Voorts dient de zorg voor gezinnen met een meervoudige problematiek te verbeteren door een goede coördinatie van deze zorg. De gemeenten Katwijk en Leiden ontwikkelen in 2006 een gezinscoach-aanpak. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt gemeenten hierbij door een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen te bieden, en met de provincie afstemming van beleid en voorzieningenaanbod te bevorderen.

Terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten

Leerplichthandhaving en registratie van voortijdig schoolverlaten is ondergebracht bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Dit bureau heeft een experimentele status en functioneert nog niet goed. Holland Rijnland onderzoekt in 2006 hoe het RBL bestuurlijk ingebed kan worden en welke stappen genomen moeten worden om het RBL goed te laten functioneren. Momenteel is er in de regio een tekort aan leerlingplaatsen in het voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen (VSO ZMOK). Het samenwerkingsorgaan behartigt de belangen van de gemeenten hierin naar relevante partijen (Regionaal expertise centrum West en Rijk) om uitbreiding van het aantal leerlingplaatsen te bewerkstelligen.

Aanpak jeugdcriminaliteit

Gemeenten in Holland Rijnland willen de preventie van jeugdcriminaliteit en aanpak van delinquentie jongeren verbeteren. Voortvloeiend uit speerpunt a. is bovendien verbetering van de samenhang tussen de bestaande zorgnetwerken 0-18 jarigen en de signaleringsnetwerken jeugd&veiligheid nodig.

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten hierbij door een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen te bieden.

Relevante partijen binnen dit deelprogramma naast de gemeenten zijn de provincie Zuid Holland, Bureau Jeugdzorg, REC west, politie Hollands Midden, samenwerkende schoolbesturen BO en VO, GGD ZHN, etc.

Maatregelen

- uitvoering geven aan maatregelen zoals opgenomen in de convenanten aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg Leidse regio en Duin- en Bollenstreek 2005-2007 en de Regionale Agenda Samenleving 2006-2008;
- zorgdragen voor een goed functionerend RBL ZHN, incl RMC-functie;

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Jeugdbeleid	31.300	92.110	123.410	92.110	31.300
Uitbreiding leerlingen- plaatsen VSO-ZMOK	14.200		14.200		14.200
Totalen	45.500	92.110	137.610	92.110	45.500

<i>Plustaken Leidse Regio</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Platformfunctie Jeugd		41.210	41.210		41.210
Totalen		41.210	41.210		41.210

4.2 Deelprogramma Participatie

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het bevorderen van de maatschappelijke participatie van de inwoners in Holland Rijnland met name gericht op:

- vermindering van het aantal werkzoekenden;
- het aanbieden van educatieve en inburgeringstrajecten;
- vergroting van de deelname aan vrijwilligerswerk.

Context

Gemeenten hebben vele wettelijke instrumenten en taken die erop gericht zijn de maatschappelijke participatie van haar inwoners te bevorderen. Of het nu gaat om inburgering, toeleiding naar werk en/of scholing, activering, reïntegratie: het gaat om activiteiten waarbij gemeenten veel baat kunnen hebben bij samenwerking.

Toeleiding naar werk

Op bovenregionaal niveau werd de afgelopen jaren in het kader van arbeidsmarktbeleid met werkgevers en opleidingsinstellingen samengewerkt in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Rijn Gouwe (RPA). Gemeenten in Holland Rijnland willen vanaf 2006 meer vorm en inhoud geven aan arbeidsmarktbeleid op gemeentelijk niveau en op het niveau van Holland Rijnland. Een goede samenhang met het economisch beleid van de regio is daarbij op de langere termijn van belang. Vanaf 2006 voorziet het samenwerkingsorgaan (*al of niet mbv het bureau RPA*) in expertise en monitoring ten behoeve van het arbeidsmarktbeleid van de (samenwerkende) gemeenten en in de uitvoering van regionaal gerichte onderwijs-arbeidsmarktprojecten.

Verder biedt het samenwerkingsorgaan aan de gemeenten ondersteuning door het bieden van een platform voor uitwisseling van kennis en ervaring. Op het terrein van toeleiding naar werk en reïntegratie verandert er veel voor de gemeenten. Door onderlinge uitwisseling van kennis en inzichten en gezamenlijk verkennen van de mogelijkheden kunnen de afzonderlijke gemeenten en sociale diensten zich beter voorbereiden en toerusten op deze taken.

Inkoop inburgerings- en educatietrajecten

Inkoop van inburgerings- en educatietrajecten geschiedt reeds langer door het samenwerkingsorgaan (inburgering alleen voor de Duin- en Bollenstreek). Dit maakt het mogelijk om voor relatief kleine doelgroepen in de afzonderlijk gemeenten toch een aanbod te realiseren. Samenwerking maakt maatwerk mogelijk. Om hierin meer vraaggestuurd (in samenhang met het regionale arbeidsmarktbeleid) te werken wordt in 2006 een regionaal inkoopberaad opgezet.

Ondersteuning vrijwilligerswerk

Op het terrein van vrijwilligersbeleid werken gemeenten in Holland Rijnland samen om te voorzien in informatievoorziening en ondersteuning van vrijwilligers. Via de begroting van Holland Rijnland wordt het instandhouden van een vrijwilligerswebsite bekostigd. Op basis van een reeds in 2004 uitgevoerd onderzoek van Civiq moet nog bepaald worden op welke onderdelen verder regionaal wordt samengewerkt.

In de voormalige Leidse regio wordt intensief samengewerkt op het gebied van Werk en inkomen; vanuit Holland Rijnland wordt ambtelijke ondersteuning geboden aan het PHO W&I Leidse Regio.

Relevante partijen naast de gemeenten zijn o.a. de beide ROC's, ISD, CWI's, UWV, Werkgeversorganisaties en de Kamer van Koophandel.

Maatregelen

- ondersteuning geven aan gemeentelijk arbeidsmarktbeleid;
- bieden van een platform voor samenwerking en kennisuitwisseling tussen gemeenten en sociale diensten;
- in standhouden vrijwilligerswebsite;

ondersteunen PHO Werk & inkomen Leidse Regio.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Arbeidsmarktbeleid	53.140	40.600	93.740		93.740
Uitvoering WEB	81.710	5.001.950	5.083.660	5.000.000	83.660
Vrijwilligerswerk		Pm	Pm		Pm
Totalen	134.850	5.042.550	5.177.400	5.000.000	177.400

<i>Plustaken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
<i>Leidse Regio</i>					
Secretariaat pho W&I	64.130	6.170	70.300		70.300
<i>Duin- en Bollenstreek</i>					
Uitvoering WIN	59.380	394.620	454.000	454.000	
Totalen	123.510	400.790	524.300	454.000	70.300

4.3 Deelprogramma Zorg

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het invoeren van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Daarnaast draagt het samenwerkingsorgaan bij aan het realiseren van een voldoende aanbod van zorg en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat mensen met een zorgbehoefte zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te kunnen blijven wonen. Tenslotte bevordert het samenwerkings-orgaan het realiseren van een voldoende aanbod aan voorzieningen voor maatschappelijk kwetsbare mensen om de instroom in maatschappelijke opvang te beperken en de uitstroom te bevorderen.

Context

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Het kabinet wil per medio 2006 de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning invoeren. In deze wet gaat de Welzijnswet op, alsmede de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) en delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Alle aandacht richt zich momenteel op de overheveling van de huishoudelijke verzorging van AWBZ naar gemeenten. Als dit doorgaat, krijgen gemeenten te maken met een zeer omvangrijke taak waar nog de nodige voorbereiding voor nodig is. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt hierin door een platform te bieden voor uitwisseling van kennis en inzichten, verkenningen te plegen, conferenties te organiseren, de belangen van gemeenten bij partners te behartigen, etc. Op termijn kan het samenwerkingsorgaan ook enkele uitvoerende taken (laten) vervullen om schaalvoordelen te bereiken.

Wonen, zorg en welzijn

Met geld van de provincie wordt door de RCG een project Wonen, Zorg, Welzijn uitgevoerd waarin het samenwerkingsorgaan namens de gemeenten in Holland Rijnland participeert. Doelstelling van dit project is eind 2006 te komen tot prestatie-afspraken tussen gemeenten, zorgaanbieders en corporaties, die concreet maken welke stappen gezet moeten worden om te bewerkstelligen dat mensen met een zorgbehoefte (ouderen, maar ook anderen met lichamelijke, geestelijke of sociale beperking) in hun eigen omgeving kunnen wonen. Het samenwerkingsorgaan draagt zorg voor de verankering van de uitkomsten hiervan in woonvisie en bouwopgave, alsmede voor belangenbehartiging richting partners.

Beperken beroep op maatschappelijke opvang

Gemeenten in Holland Rijnland willen zich tenslotte inspannen om te komen tot een voldoende regionaal aanbod van voorzieningen voor maatschappelijk kwetsbare mensen om te voorkomen dat zij in de maatschappelijke opvang terecht komen of om ervoor te zorgen dat zij snel weer uit kunnen stromen uit de maatschappelijke opvang. Het gaat dan o.a. om goede schuldhelpverlening en om het beschikbaar stellen van woningen voor deze doelgroep in combinatie met begeleiding. Het samenwerkingsorgaan biedt een platform voor uitwisseling van 'best practices' en kan optreden als gesprekspartner voor de samenwerkende corporaties en Zorgkantoor.

Relevante partijen naast de gemeenten zijn de woningbouwcorporaties, het Zorgkantoor. Op het terrein van Zorg zijn diverse bestuurlijke platforms (o.a. Regionale Commissie Gezondheidszorg, platform OGGZ, stuurgroep Huiselijk geweld) waarin bestuurders de gemeenten in Holland Rijnland vertegenwoordigen. Deze bestuurders worden door het samenwerkingsorgaan ambtelijk ondersteund.

Maatregelen

- bieden platform voor kennisuitwisseling in het kader van de WMO;
- bijdragen aan project wonen, zorg en welzijn door kerngegevens te verwerken in Woonvisie en bouwopgave.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Platform zorg	42.830		42.830		42.830
Totale	42.830		42.830		42.830

4.3 Deelprogramma Cultuur

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan draagt bij aan het realiseren van projecten teneinde te bereiken dat:

- het publieksbereik van het culturele aanbod in de regio wordt vergroot;
- de actieve participatie in kunst en cultuur wordt vergroot;
- jeugdigen in aanraking komen met verschillende uitingen van kunst en cultuur.

Context

In het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik wil de provincie Zuid-Holland samen met de regio werken aan het versterken van de regionale culturele infrastructuur. Dit actieprogramma kent een aantal speerpunten waaraan de regio meewerkt. De middelen hiervoor dienen per activiteit evenwel apart te worden aangevraagd. Derhalve heeft dit programma nog geen financiële vertaling.

Om jeugdigen meer in aanraking te brengen met kunst en cultuur wordt in het onderwijs aandacht besteed aan cultuureducatie. Ten behoeve van de Culturele en kunstzinnige vorming in het voortgezet onderwijs wil de provincie de vorming van een cultuureducatie-platform ondersteunen waar onderwijs en culturele instellingen samenwerken aan een goed aanbod van cultuureducatie. Voor de Duin- en Bollenstreek zal een dergelijk platform in 2006 kunnen worden opgericht.

In de Leidse regio bestaat reeds een aantal jaren het succesvolle project Museum en school. Leerlingen uit het basisonderwijs maken kennis met de vele (rijks-)musea in de Leidse regio. Met ingang van het schooljaren 2005-2006 kunnen scholen (en musea) uit de Duin- en Bollenstreek hierbij aanhaken. Vanaf 2006 wil de provincie geld beschikbaar stellen voor musea in de Duin- en Bollenstreek om te onderzoeken op welke wijze zij een educatief aantrekkelijk programma kunnen bieden voor de scholen.

Tenslotte worden vanuit het Actieprogramma cultuurbereik losse culturele projecten gefinancierd die een educatieve doelstelling hebben, de amateurkunst bevorderen, of anderszins bijdragen aan versterking van de culturele infrastructuur. In de afgelopen jaren zijn hieruit diverse initiatieven gefinancierd, zoals Opera aan zee, Jarige Jetje, etc. De provincie wil dergelijke projecten sinds 2005 slechts financieren indien gemeenten erin samenwerken. Via de regio kunnen dergelijke gezamenlijke projecten ingediend worden.

Maatregelen

- continuering en uitbreiding Museum & school
- oprichting cultuureducatie platform Duin- en Bollenstreek

Financiën

<i>Plustaken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Ondersteuning pho sport, cultuur, recreatie	3.510	10.300	13.810		13.810
TOTALEN	3.510	10.300	13.810		13.840

5 PROGRAMMA BESTUUR EN MIDDELEN

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Het samenwerkingsorgaan heeft tot taak, vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van wat de gemeenschappelijke regeling is bepaald, het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op de in de gemeenschappelijke regeling genoemde beleidsterreinen die bepalend zijn voor een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied.

Doelstelling Holland Rijnland

Het bevorderen van een behartiging van de gezamenlijke belangen;
het verlenen van een platform voor de deelnemende gemeenten;
het vaststellen van gemeenschappelijke beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten;
het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek;
het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren;
het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.

Binnen het vastgestelde ambitieniveau wordt gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk voor de gemeenten wordt beperkt.

Context

Maatschappelijke relevantie

Holland Rijnland is een samenwerkingsverband van zestien, en vanaf 1 januari 2006 vanwege herindelingen van 12 gemeenten. Het ligt midden in de Randstad en telt bijna 400.000 inwoners. De regio werkt gezamenlijk aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur & landschap, verkeer & vervoer, samenleving en welzijn. Daarbij moet een goede balans gevonden worden tussen ontwikkeling van de regio en het behoud van het oorspronkelijke karakter, zodat de streek aantrekkelijk blijft voor bewoners, toeristen en bedrijven

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

De regio ligt tussen de grootstedelijke gebieden Rotterdam, den Haag en Amsterdam. Dit biedt kansen, ondermeer door de centrale ligging maar maakt het gebied ook kwetsbaar. Door een goede samenwerking op een aantal terreinen kan Holland Rijnland een goede speler zijn in dit krachtenveld.

Deel programma's

De volgende programma's kunnen worden onderscheiden:

- Bestuur
- Middelen.

Bestuur

Vanaf 1 januari 2006 is vanwege de fusie van de gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg de nieuwe gemeente Katwijk gevormd. Ook zijn de gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond per 1 januari 2006 samengegaan en hebben gezamenlijk de nieuwe gemeente Teylingen gevormd. De gemeenteraadsverkiezingen voor deze nieuwe gemeenten hebben in 2005 plaatsgevonden. Voor de overige tien gemeenten in het gebied Holland Rijnland vinden de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 plaats. Voor Holland Rijnland betekent dit dat er een nieuwe samenstelling van het Algemeen Bestuur gaat plaatsvinden. Ook zal de samenstelling van het Dagelijks Bestuur wijzigen.

Middelen

Op 1 april 2006 is het ambtelijk apparaat verhuisd naar Schuttersveld 9, een gebouw in de nabijheid van het Centraal Station Leiden.

5.1 Deelprogramma Bestuur

Doelstelling

Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland staat voor een daadkrachtig bestuur voor de regio, een goed contact tussen de deelnemende gemeenten en een goede belangenbehartiger voor de deelnemende gemeenten.

Het regionaal bestuur is herkenbaar, effectief, efficiënt, transparant en daadkrachtig en staat voor de aan het samenwerkingsorgaan toegekende taken en bevoegdheden.

Context

Dit deelprogramma is een voortzetting van de bestaande bestuurlijke activiteiten

Maatregelen

Een continue monitoring op het eigen functioneren.

Het verder optimaliseren van de communicatie.

Het verder stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen en deze zo transparant mogelijk laten zijn.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Bestuur	75.360	26.030	101.390		101.390
Bestuursondersteuning	172.680	215.240	387.920		387.920
Communicatie	78.960	169.180	248.140		248.140
Budgetcyclus	62.800	28.840	91.640		91.640
Totalen	389.800	439.290	829.090		829.090

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Ambtenaar in algemene dienst	3.320	100.160	103.390		103.390
Totalen	3.320	100.160	103.390		103.390

5.2 Deelprogramma Middelen

Doelstelling

Voor de uitvoering van de taken zijn een organisatie, menskracht, fysieke en financiële middelen nodig. Het grootste deel van de financiële middelen is afkomstig van de deelnemende gemeenten. Er wordt gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk op de gemeenten wordt beperkt.

Context

Het deelprogramma middelen is een voortzetting van de bestaande activiteiten.

Hieronder vallen:

Het gebouw met inrichting

De ondersteuning van de uitvoerende organisatieonderdelen

Het uitvoeren van de planning en controlcyclus

Het instandhouden en waar mogelijk optimaliseren van de ICT

Het voeren van het secretariaat

Het bijhouden van de post en het archief

Het uitvoeren van de financiële administratie

Het uitvoeren van de beheerstaken

Het managen van de projectleiders

Het treasurymanagement

De controlling.

Maatregelen

Waar nodig versterking en verdergaande professionalisering van de diverse onderdelen.

Aandacht voor de kwaliteit en de efficiency.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
taak	Indirecte kosten	Directe kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Liquiditeit	6.280	31.500	37.780	234.940	-197.160
Overige middelen	36.930	193.120	230.050	18.430	211.620
Totalen	43.210	224.620	267.830	253.370	14.460

HOOFDSTUK 4

PARAGRAAF 1 WEERSTANDSVERMOGEN

Door de provincie Zuid-Holland is in het kader van het financiële toezicht voorgeschreven om een paragraaf over het weerstandsvermogen bij de begroting en rekeningstukken toe te voegen.

Het is van belang dat gemeenten in staat zijn onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te kunnen bieden (dit wordt het weerstandsvermogen genoemd). Daarvoor is het nodig te beschikken over een zekere mate van vrije ruimte, een buffer, binnen de begroting en/of vermogenspositie. Deze vrije ruimte wordt aangeduid als weerstandscapaciteit.

Deze weerstandscapaciteit bestaat volgens de brief van de provincie uit een drietal componenten:

1. de omvang van de vrij aanwendbare reserves;
2. de onbenutte belastingcapaciteit;
3. de "lucht" in de begroting.

Hierbij merkt de provincie zelf op dat de algemene reserve, die vrij besteedbaar is, bepalend is voor de vraag of men over voldoende vrije buffer beschikt.

Het samenwerkingsorgaan beschikt niet over vrije reserves.

De deelnemende gemeenten zijn op grond van de regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en mogelijke tekorten of financiële tegenvallers.

De buffer voor Holland Rijnland zit dan ook bij de deelnemende gemeenten. Er behoeft dan ook binnen Holland Rijnland geen weerstandscapaciteit aanwezig te zijn.

De gemeenten worden driemaal per jaar geïnformeerd over het verloop van de begroting, namelijk bij de eerste en tweede MARAP en bij de jaarrekening. Eventuele risico's worden daarbij aangegeven. De gemeenten moeten dan in staat worden geacht op basis van deze informatie voldoende voorzieningen in de eigen begroting te treffen. Dat risico kan betrokken worden bij het geheel van de door de gemeente gelopen risico's. Uit dat oogpunt is geen afzonderlijke risicoreserve bij de gemeenschappelijke regeling aangehouden.

RISICO'S

Onder risico's worden verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Debiteurenbeheer

De afhandeling van (oude) openstaande posten heeft doorlopend aandacht. Indien onverhoopt mocht blijken dat sommige debiteuren dubieus van aard zijn, dan zal door een apart voorstel besluitvorming plaatsvinden omtrent de verdere administratieve afhandeling.

Subsidiestromen derden

Bij toezeggingen van derden zal er altijd zoveel mogelijk de zekerheid moeten zijn dat de bedragen ook daadwerkelijk worden ontvangen alvorens tot verplichtingen wordt overgegaan.

Personeelskosten

Uitgegaan is van een loonkostenstijging van in totaal 1,5% in zowel 2006 als in 2007. De uitkomsten van de CAO onderhandelingen voor het jaar 2007 zijn op het moment van de samenstelling van de begroting niet bekend maar zal naar verwachting niet hoog zijn. Wel is er sprake van een toenemende kostenstijging op de sociale premies. Een hogere uitkomst zal leiden tot hogere lasten. Een mogelijk beroep op de bovenwettelijke werkloosheidsregeling is niet te voorzien en kan als risico worden aangemerkt.

Toepassing cafetaria model op gebied van personeelszaken

De omvang van het verkopen van verlofuren is op voorhand moeilijk in te schatten. Het risico bestaat dat niet alle verkochte uren gefinancierd kunnen worden uit bestaande begrotingsposten.

Ziekteverzuim

Holland Rijnland is evenals andere overheidslichamen eigen risicodragers bij ziekte. Dit betekent dat bij ziekte het salaris voor rekening van de werkgever wordt doorbetaald. In de begroting zijn be-

perkte bedragen opgenomen voor vervanging. Bij veelvuldig en/of langdurig ziekteverzuim wordt er niet aan ontkomen om personeel bij derden in te huren. De kosten hiervan zijn vaak aanzienlijk. Dit betekent dat, bij gebrek aan een eigen voorziening, een beroep moet worden gedaan op de deelnemende gemeenten door middel van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Geluidsanering

Voor de "oude" SDB lopen nog een aantal projecten op het gebied van geluidsanering. Controle van deze projecten gebeurt steekproefsgewijs door het Ministerie van VROM. Hierbij kunnen onverwachte afwijkingen worden geconstateerd waardoor een terugbetaling van de subsidiegelden kan worden gevorderd.

Automatisering

Jaarlijks wordt een voorstel gedaan voor de uitvoering van de afzonderlijke automatiseringsprojecten. Hoewel er geen sprake is van risicovolle projecten bestaat er toch een zeker afbreukrisico bij zowel de realisering van de projecten als bij de verwerking van de geautomatiseerde informatiesystemen. De organisatie is voor de continuïteit, voor wat betreft de benodigde middelen, afhankelijk van de instemming van het Algemeen Bestuur.

PARAGRAAF 2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De enige kapitaalgoederen die het samenwerkingsorgaan in zijn bezit heeft is de inventaris, bestaande uit meubilair en automatiseringstoepassingen.

Op deze zaken wordt afgeschreven.

Het orgaan beschikt niet over (egalisatie-)reserves voor vervangingen. Kleine aanschaffingen vinden binnen de begroting plaats. Grote vervangingen vergen een extra krediet waarvoor dan een voorstel wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

PARAGRAAF 3 FINANCIERING

Algemeen

De exploitatietekorten van het samenwerkingsorgaan worden gefinancierd door de twaalf deelnemende gemeenten. Op basis van de vastgestelde begroting wordt de geraamde gemeentelijke bijdrage als voorschot in rekening gebracht en wel de eerste termijn ad 50% aan het begin van het begrotingsjaar en de tweede termijn ad 50% op 1 juli van het lopende begrotingsjaar.

Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt tevens de definitieve bijdrage over het betreffende jaar vastgesteld. Zo spoedig mogelijk daarna vindt er een afrekening plaats met de gemeenten. Daarnaast zijn er geldstromen van ministeries en provincie waarvan de bedragen worden doorgesluisd naar de betreffende instanties.

Kasgeld

Tijdelijke overschotten worden uitgezet bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten of bij publiekrechtelijke lichamen tegen een zo gunstig mogelijke rente. Dit gebeurt in daggeld of in deposito's.

Tijdelijke tekorten komen sporadisch voor en zijn slechts van korte duur. Hiervoor wordt dan gebruik gemaakt van de kredietlimiet (rood staan) van de bankinstelling (BNG)

Leningenportefeuille

Het samenwerkingsverband beschikt niet over een leningenportefeuille.

Liquiditeitenplanning

Gelet op de bevoorschottingsregeling met de deelnemende gemeenten en het regelmatige uitgavenpatroon is er geen liquiditeitenplanning opgesteld.

In- en externe ontwikkelingen

Er zijn geen interne of externe ontwikkelingen en deze worden ook niet verwacht, die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de treasuryorganisatie, het risicoprofiel, de financiële posities, de vermogenswaarden en/of de geldstromen.

Risicobeheer

De treasuryfunctie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer van de uitzettingen is prudent. Er wordt ruim voldaan aan de kasgeldlimiet, er zijn geen geldleningen en de kasgeldoverschotten worden tijdelijk uitgezet bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Renterisico's

Vanwege de zeer beperkte financieringsbehoeften en het prudent wegzetten van overtollige kasgeldmiddelen is het renterisico gering. Holland Rijnland is geen vaste geldleningen aange-gaan. Het samenwerkingsorgaan voldoet dan ook aan de renterisiconorm.

Financieringsrisico's

Omdat de gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van het samenwerkingsorgaan en zich verplicht hebben de tekorten in z'n geheel gezamenlijk te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

Het samenwerkingsorgaan is steeds gedurende vele jaren binnen de kasgeldlimiet gebleven. De verwachting is ook dat dit ook voor de komende jaren zal blijven gelden.

Prognose kasgeldlimiet 2007				
	Bedragen in euro's per kwartaal x 1000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Omvang begroting per 1 januari 2007 = € 11,1 miljoen				
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	910	910	910	910
(2) Omvang vlottende schuld				
- Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
- Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
(3) Vlottende kasgeldmiddelen				
- Contante gelden in kas	0	0	0	0
- Tegoeden in rekening-courant	100	100	100	100
- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	12.000	12.000	12.000	12.000
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	- 12.100	- 12.100	- 12.100	- 12.100
- Toegestane Kasgeldlimiet (1)	916	916	916	916
- Ruimte(+)/Overschrijding (-); (1) – (4)	+13.016	+ 13.016	+13.016	+13.016

Meerjarenprognose

Op basis van de meerjarenverwachtingen is de inschatting dat Holland Rijnland ook de komende jaren geen geldleningen behoeft aan te gaan. Een renterisico vaste schuld is dan ook niet aanwezig.

PARAGRAAF 4 BEDRIJFSVOERING

De platformfunctie

De primaire functie van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland is en blijft het bieden van een platform voor onderlinge afstemming tussen de deelnemende gemeenten. In dit verband zal het Samenwerkingsorgaan met name coördinerende taken uitvoeren op de daarvoor aangewezen beleidsterreinen. En mede hiervoor werkt Holland Rijnland aan verdere verbetering van de organisatie. Getracht is een degelijk financieel beeld te bieden van wat volgend jaar verwacht kan worden.

Beleid

Er wordt voor 2007 veel inzet gevraagd voor de collectieve belangenbehartiging. Landelijke besluitvorming raakt de gemeenten en het samenwerkingsorgaan. Naar verwachting zullen acties op landelijk en provinciaal niveau in 2007 op diverse beleidsterreinen van invloed zijn op de uitvoering van de Holland Rijnland taken.

Uitvoeringsprogramma

Op 25 november 2002 is het Programma van Afspraken "Toekomst Leidse regio en Duin- en Bollenstreek" ondertekend. Door de zestien betrokken gemeenteraden en provinciale Staten zijn voor de uitvoering van dit Programma van Afspraken én het RVVP middelen beschikbaar gesteld. Deze uitvoeringsprogramma's voorzien in het uitvoeren van een 26-tal projecten.

In deze begroting is ook het uitvoeringsprogramma 2007 opgenomen. De hieraan verbonden projectkosten bedragen in totaal € 118.620,--. Dit zijn de kosten welke voor rekening komen voor de regio. Op onderdelen draagt ook de provincie Zuid-Holland bij.

Naast de vaststelling van het Programma van Afspraken in 2002 is in december 2004 de Regionaal Sociale Agenda vastgesteld. De gemeenten hebben daarmee uitgesproken in gezamenlijkheid uitvoering te willen geven aan de zeven hierin verwoorde afspraken.

Organisatorische speerpunten:

Voor 2007 wordt naast andere belangrijke zaken vooral gericht op de afronding van een Regionale Structuurvisie (RSV). Dit zal voor de komende periode veel inzet vragen van alle betrokkenen.

Ook zal de uitwerking van de Regionale Investerings Strategie zijn beslag krijgen.

Ook het Collectie Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) is nu nog alleen in de Leidse Regio als gemeenschappelijke taak georganiseerd binnen het samenwerkingsorgaan. Ook hiervan zal onderzocht gaan worden of deze taak centraal binnen het samenwerkingsorgaan voor de gehele regio kan gaan gelden.

PARAGRAAF 5 VERBONDEN PARTIJEN

In deze paragraaf aangegeven met welke partijen het samenwerkingsorgaan bestuurlijke en financiële belangen heeft. Dit betreffen deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht.

Voor het samenwerkingsorgaan is dit niet aan de orde.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur
van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
in de vergadering van 28 juni 2006

de secretaris,

de voorzitter,

HOOFDSTUK 5

Overzicht bijdrage gemeenten per regionale taak, plustaak en UP2007

Inwonertal per 1 januari 2005 (info CBS)

Leidse Regio	211.748
SDB	177.455
Totaal	389.203

Taak code	Omschrijving	Regionaal	Plustaak SDB	Plustaak LR	UP2007
R.1	Belangenbehartiging	64.930			
R.2	Platformfunctie	49.480			
R.4	Regionaal Structuurvisie	355.560			51.520
R.5	As Leiden-Katwijk	105.670			12.880
R.6	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	100.580			
R.7	Offensief van Teylingen	105.360			12.880
R.8	Regionaal Bestuursakkoord Water	26.970			7.730
R.11	Groene Diensten + Groenfonds	8.990			3.860
R.12	Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	13.480			
R.13	Regionale beleidsvisie Wonen	22.680			
R.14	Implementatie regionale woonruimteverdeling	22.680			
R.15	Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	22.680			
R.16	Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	11.340			
R.17	Beheer BWS budget	89.640			
R.18	Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek		30.390		
R.19	Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek		26.970		
R.20	Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	34.780			
R.21	Woonruimteverdeling	394.910			
R.26	Zuidvleugel zichtbaar groener	84.140			
R.23	Regionale Servicepunt Handhaving		35.300		
R.24	Milieu sanering geluidshinder		36.660		
R.25	Milieubeleid		45.610		
	Totaal beleidsveld Ruimte	1.513.870	174.930	0	88.870
V.1	Belangenbehartiging	40.750			
V.2	Platformfunctie	66.370			
V.3	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	200.610	48.000		6.440
V.4	Mobiliteitsfonds	43.640			
V.5	Verkeersveiligheid	88.750		71.480	
V.6	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)			202.620	6.310
V.7	Regionaal Verkeersmilieukaart	16.940			4.120
	Totaal beleidsveld Verkeer en Vervoer	457.060	48.000	274.100	16.870

Taak code	Omschrijving	Regionaal	Plustaak SDB	Plustaak LR	UP2007
E.1	Belangenbehartiging Economische zaken	49.570			
E.2	Platformfunctie Economische zaken	42.780			
E.3	Detailhandel	23.870			
E.4	Afwegingskader Economie	78.660			
E.5	Monitoring	25.520			
E.6	Kantorenmonitor en kantorenmarkt	21.810			
E.7	Bedrijventerreinenstrategie	34.360			6.440
E.9	Instandhouding ANWB-borden		6.300		
E.8	Toerisme	40.720			6.440
	Totaal beleidsveld Economische Zaken	317.290	6.300	0	12.880
S.1	Belangenbehartiging Sociale Agenda	14.430			
S.2	Platformfunctie sociale agenda	150.010			
S.3	Programma Samenleving van de provincie	4.490			
S.4	Arbeidsmarktbeleid	93.740			
S.5	Jeugdbeleid	31.300		41.210	
S.6	Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	14.200			
S.7	Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	83.660			
S.9	Platform zorg	42.830			
S.10	Belangenbehartiging/Ondersteuning W&I LR			70.300	
S.11	Platformfunctie Sport, Cultuur en Recreatie			13.810	
	Totaal beleidsveld Sociale agenda	434.660	0	125.320	0
B.1	Bestuur	101.390			
B.2	Bestuursondersteuning	387.920			
B.3	Communicatie	248.140			
B.4	Budgetcyclus	91.640			
B.5	Ambtenaar in Algemene Dienst		103.390		
	Totaal beleidsveld Bestuur	829.090	103.390	0	0
F.1	Liquiditeit	-197.160			
F.2	Dwanginvordering		0		
F.3	Overige middelen	211.620			
	Totaal beleidsveld Financiering en Middelen	14.460	0	0	0
	Totaal generaal	3.566.430	332.620	399.420	118.620
	Gemiddeld bedrag per inwoner	9,16	1,87	1,89	0,30
		(a)	(b)	(c)	(d)
	Leidse Regio	(= a + c + d)	11,35		
	SDB	(= a + b + d)	11,34		

Bijdragen gemeenten begroting 2007

	Alkemade	Hillegom	Katwijk	Leiden	Leiderdorp	Lisse	Noordwijk
Gemeente							
Aantal inwoners per 1 januari 2005 (bron CBS)	14.501	20.451	60.748	118.563	26.154	21.909	24.561
R.1 Belangenbehartiging	2.419	3.412	10.134	19.780	4.363	3.655	4.097
R.2 Platformfunctie	1.844	2.600	7.723	15.073	3.325	2.785	3.122
R.4 Regionaal Structuurvisie	15.167	21.390	63.538	124.009	27.355	22.915	25.689
R.5 As Leiden-Katwijk	4.417	6.229	18.504	36.114	7.966	6.673	7.481
R.6 Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	3.747	5.285	15.699	30.640	6.759	5.662	6.347
R.7 Offensief van Teylingen	4.405	6.213	18.455	36.019	7.946	6.656	7.462
R.8 Regionaal Bestuursakkoord Water	1.293	1.823	5.416	10.571	2.332	1.953	2.190
R.9 Oude Rijn doet nieuwe zaken							
R.10 Handhaving Buitengebied							
R.11 Groene Diensten + Groenfonds	479	675	2.006	3.915	864	723	811
R.12 Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	502	708	2.104	4.106	906	759	851
R.13 Regionale beleidsvisie Wonen	845	1.192	3.540	6.909	1.524	1.277	1.431
R.14 Implementatie regionale woonruimteverdeling	845	1.192	3.540	6.909	1.524	1.277	1.431
R.15 Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	845	1.192	3.540	6.909	1.524	1.277	1.431
R.16 Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	423	596	1.770	3.455	762	638	716
R.17 Beheer BWS budget	3.340	4.710	13.991	27.307	6.024	5.046	5.657
R.18 Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek		3.502	10.403			3.752	4.206
R.19 Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek		3.108	9.233			3.330	3.733
R.20 Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	1.296	1.828	5.429	10.595	2.337	1.958	2.195
R.21 Woonruimteverdeling	14.714	20.751	61.639	120.302	26.538	22.230	24.921
R.22 Monitoring Vinex en Vinacsubsidies Zuidvleugel zichtbaar groener	3.135	4.421	13.133	25.632	5.654	4.736	5.310
R.23 Regionale Servicepunt Handhaving		4.184	12.427			4.482	5.025
R.24 Milieu sanering geluidshinder		4.345	12.906			4.655	5.218
R.25 Milieubeleid		5.406	16.057			5.791	6.492
Totaal beleidsveld Ruimte	59.715	104.762	311.187	488.243	107.702	112.231	125.816
V.1 Belangenbehartiging	1.518	2.141	6.360	12.414	2.738	2.294	2.572
V.2 Platformfunctie	2.473	3.487	10.359	20.218	4.460	3.736	4.188
V.3 Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	7.714	16.411	48.749	63.074	13.914	17.581	19.710
V.4 Mobiliteitsfonds	1.626	2.293	6.811	13.294	2.933	2.457	2.754
V.5 Verkeersveiligheid	8.202	4.663	13.852	67.059	14.793	4.996	5.601
V.6 Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)	14.111	332	985	115.374	25.451	355	398
V.7 Regionaal Verkeersmilieukaart	785	1.107	3.287	6.416	1.415	1.186	1.329
Totaal beleidsveld Verkeer en Vervoer	36.429	30.435	90.404	297.849	65.703	32.605	36.551
E.1 Belangenbehartiging Economische zaken	1.847	2.605	7.737	15.101	3.331	2.790	3.128
E.2 Platformfunctie Economische zaken	1.594	2.248	6.677	13.032	2.875	2.408	2.700
E.3 Detailhandel	889	1.254	3.726	7.272	1.604	1.344	1.506
E.4 Afwegingskader Economie	2.931	4.133	12.277	23.962	5.286	4.428	4.964
E.5 Monitoring	951	1.341	3.983	7.774	1.715	1.437	1.610
E.6 Kantorenmonitor en kantorenmarkt	813	1.146	3.404	6.644	1.466	1.228	1.376
E.7 Bedrijventerreinenstrategie	1.520	2.144	6.368	12.429	2.742	2.297	2.575
E.9 Instandhouding ANWB-borden		568	1.497			413	1.343
E.8 Toerisme	1.757	2.478	7.361	14.366	3.169	2.655	2.976
Totaal beleidsveld Economische Zaken	12.302	17.917	53.031	100.580	22.187	18.999	22.179
S.1 Belangenbehartiging Sociale Agenda	538	758	2.252	4.396	970	812	911
S.2 Platformfunctie sociale agenda	5.589	7.882	23.414	45.698	10.081	8.444	9.467
S.3 Programma Samenleving van de provincie	167	236	701	1.368	302	253	283
S.4 Arbeidsmarktbeleid	3.493	4.926	14.631	28.556	6.299	5.277	5.916
S.5 Jeugdbeleid	3.988	1.645	4.885	32.609	7.193	1.762	1.975
S.6 Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	529	746	2.216	4.326	954	799	896
S.7 Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	3.117	4.396	13.058	25.485	5.622	4.709	5.279
S.8 Uitvoering WIN							
S.9 Platform zorg	1.596	2.251	6.685	13.047	2.878	2.411	2.703
S.11 Belangenbehartiging/Ondersteuning W&I LR	4.814			39.363	8.683		
S.11 Platformfunctie Sport, Cultuur en Recreatie	946			7.733	1.706		
Totaal beleidsveld Sociale agenda	24.777	22.840	67.843	202.580	44.688	24.468	27.430
B.1 Bestuur	3.778	5.328	15.825	30.886	6.813	5.707	6.398
B.2 Bestuursondersteuning	14.453	20.384	60.548	118.172	26.068	21.837	24.480
B.3 Communicatie	9.245	13.039	38.730	75.591	16.675	13.968	15.659
B.4 Budgetcyclus	3.414	4.815	14.303	27.916	6.158	5.159	5.783
B.5 Ambtenaar in Algemene Dienst		11.915	35.393			12.765	14.310
Totaal beleidsveld Bestuur	30.890	55.481	164.800	252.566	55.714	59.436	66.630
F.1 Liquiditeit	-7.346	-10.360	-30.773	-60.061	-13.249	-11.099	-12.442
F.2 Dwanginvordering							
F.3 Overige middelen	7.885	11.120	33.030	64.466	14.221	11.913	13.354
Totaal beleidsveld Financiering en Middelen	539	760	2.257	4.405	972	814	913
Totaal generaal	164.652	232.194	689.523	1.346.223	296.965	248.552	279.518

Bijdragen gemeenten begroting 2007

Gemeente	Noord- wijkerhout	Oegst- geest	Teylingen	Voor- schoten	Zoeter- woude	Totaal
Aantal inwoners per 1 januari 2005 (bron CBS)	15.123	21.309	34.663	22.712	8.509	389.203
R.1 Belangenbehartiging	2.523	3.555	5.783	3.789	1.420	64.930
R.2 Platformfunctie	1.923	2.709	4.407	2.887	1.082	49.480
R.4 Regionaal Structuurvisie	15.818	22.288	36.255	23.755	8.900	407.080
R.5 As Leiden-Katwijk	4.606	6.491	10.558	6.918	2.592	118.550
R.6 Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	3.908	5.507	8.958	5.869	2.199	100.580
R.7 Offensief van Teylingen	4.594	6.474	10.531	6.900	2.585	118.240
R.8 Regionaal Bestuursakkoord Water	1.348	1.900	3.090	2.025	759	34.700
R.9 Oude Rijn doet nieuwe zaken						
R.10 Handhaving Buitengebied						
R.11 Groene Diensten + Groenfonds	499	704	1.144	750	281	12.850
R.12 Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	524	738	1.201	787	295	13.480
R.13 Regionale beleidsvisie Wonen	881	1.242	2.020	1.323	496	22.680
R.14 Implementatie regionale woonruimteverdeling	881	1.242	2.020	1.323	496	22.680
R.15 Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	881	1.242	2.020	1.323	496	22.680
R.16 Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	441	621	1.010	662	248	11.340
R.17 Beheer BWS budget	3.483	4.908	7.983	5.231	1.960	89.640
R.18 Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek	2.590		5.936			30.390
R.19 Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek	2.298		5.268			26.970
R.20 Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	1.351	1.904	3.098	2.030	760	34.780
R.21 Woonruimteverdeling	15.345	21.621	35.171	23.045	8.634	394.910
R.22 Monitoring Vinex en Vinacsubsidies Zuidvleugel zichtbaar groener	3.269	4.607	7.494	4.910	1.840	84.140
R.23 Regionale Servicepunt Handhaving	3.094		6.089			35.300
R.24 Milieu sanering geluidshinder	3.213		6.323			36.660
R.25 Milieubeleid	3.997		7.867			45.610
Totaal beleidsveld Ruimte	77.469	87.751	174.225	93.528	35.040	1.777.670
V.1 Belangenbehartiging	1.583	2.231	3.629	2.378	891	40.750
V.2 Platformfunctie	2.579	3.634	5.911	3.873	1.451	66.370
V.3 Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	12.136	11.336	27.816	12.082	4.527	255.050
V.4 Mobiliteitsfonds	1.696	2.389	3.887	2.547	954	43.640
V.5 Verkeersveiligheid	3.449	12.052	7.904	12.846	4.813	160.230
V.6 Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)	245	20.736	562	22.101	8.280	208.930
V.7 Regionaal Verkeersmilieukaart	818	1.153	1.876	1.229	460	21.060
Totaal beleidsveld Verkeer en Vervoer	22.506	53.532	51.585	57.056	21.376	796.030
E.1 Belangenbehartiging Economische zaken	1.926	2.714	4.415	2.893	1.084	49.570
E.2 Platformfunctie Economische zaken	1.662	2.342	3.810	2.496	935	42.780
E.3 Detailhandel	928	1.307	2.126	1.393	522	23.870
E.4 Afwegingskader Economie	3.056	4.307	7.006	4.590	1.720	78.660
E.5 Monitoring	992	1.397	2.273	1.489	558	25.520
E.6 Kantorenmonitor en kantorenmarkt	847	1.194	1.942	1.273	477	21.810
E.7 Bedrijventerreinenstrategie	1.585	2.234	3.634	2.381	892	40.800
E.9 Instandhouding ANWB-borden	465	568	1.446			6.300
E.8 Toerisme	1.832	2.582	4.200	2.752	1.031	47.160
Totaal beleidsveld Economische Zaken	13.294	18.645	30.851	19.267	7.218	336.470
S.1 Belangenbehartiging Sociale Agenda	561	790	1.285	842	315	14.430
S.2 Platformfunctie sociale agenda	5.829	8.213	13.360	8.754	3.280	150.010
S.3 Programma Samenleving van de provincie	174	246	400	262	98	4.490
S.4 Arbeidsmarktbeleid	3.642	5.132	8.349	5.470	2.049	93.740
S.5 Jeugdbeleid	1.216	5.861	2.788	6.247	2.340	72.510
S.6 Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	552	777	1.265	829	310	14.200
S.7 Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	3.251	4.580	7.451	4.882	1.829	83.660
S.8 Uitvoering WIN						
S.9 Platform zorg	1.664	2.345	3.815	2.499	936	42.830
S.11 Belangenbehartiging/Ondersteuning W&I LR		7.075		7.540	2.825	70.300
S.11 Platformfunctie Sport, Cultuur en Recreatie		1.390		1.481	555	13.810
Totaal beleidsveld Sociale agenda	16.889	36.409	38.711	38.806	14.539	559.980
B.1 Bestuur	3.940	5.551	9.030	5.917	2.217	101.390
B.2 Bestuursondersteuning	15.073	21.239	34.549	22.637	8.481	387.920
B.3 Communicatie	9.642	13.586	22.100	14.480	5.425	248.140
B.4 Budgetcyclus	3.561	5.017	8.162	5.348	2.003	91.640
B.5 Ambtenaar in Algemene Dienst	8.811		20.196			103.390
Totaal beleidsveld Bestuur	41.026	45.393	94.036	48.382	18.126	932.480
F.1 Liquiditeit	-7.661	-10.795	-17.559	-11.505	-4.310	-197.160
F.2 Dwanginvordering						
F.3 Overige middelen	8.223	11.586	18.847	12.349	4.627	211.620
Totaal beleidsveld Financiering en Middelen	562	792	1.288	844	316	14.460
Totaal generaal	171.747	242.521	390.696	257.883	96.615	4.417.090

Staat van salarissen en formatie: Staat model B 2007

Omschrijving	Aantal FTE's 2007	Raming wedde 2007	Raming soc last 2007	Raming netto salaris 2007
Bestuursondersteuning Totaal bestuursondersteuning	2,56	157.746,86	37.070,51	194.817,38
Communicatie Totaal communicatie	1,61	73.389,84	17.246,61	90.636,45
Middelen en Projecten hoofd	1,00	69.533,63	16.340,40	85.874,04
P&O Stafmedewerker P&O	0,89	39.105,52	9.189,80	48.295,31
Ondersteuning Totaal ondersteuning	10,56	425.692,93	98.862,84	524.555,77
Beheerstaken Totaal beheerstaken	2,67	108.777,65	25.562,75	134.340,40
Projecten Totaal projecten	4,89	261.440,62	61.438,54	322.879,16
Regie en Beleid Totaal Regie en Beleid	9,79	590.207,88	138.698,85	728.906,73
ambtenaar in algemene dienst	1,00	71.682,13	18.850,76	90.532,89
Totaal generaal	34,96	1.797.577,06	423.261,07	2.220.838,12

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT (ONDERDEEL A), de activa en kapitaallasten

Omschrijving	(hulp)kostenplaatsen	Oorspronkelijk bedrag 31-12-2006	vermeerderingen 2007	verminderingen anders dan door afschrijving in het dienstjaar.	oorspronkelijk bedrag 31-12-2007	percentage of andere wijze van afschrijven	totaal afschrijvingen/aflossingen per 1-1-2007	afschrijvingen in het dienstjaar.	boekwaarde per 1-1-2007	boekwaarde eind dienstjaar	rente 4,00%	totaal kapitaallasten
automatiseringsjaarplan 2000												
uitbouw financieel systeem	Afd. FIAD (fz)	2.268,90			2.268,90	20,00%	2.268,90			0,00		
doc. informatiesysteem 2000	Alg. apparaatskosten	4.537,80			4.537,80	20,00%	4.537,80					
automatiseringsjaarplan 2001												
informatiebeleidsplan 2001	Automatisering	4.031,99			4.031,99	20,00%	4.031,99					
technische infrastructuur 2001	Automatisering	28.235,21			28.235,21	20,00%	28.235,21					
uitbouw financieel systeem	Afd FIAD (fz)	3.566,66			3.566,66	20,00%	3.307,10	259,56	259,56		10,38	269,94
doc. informatiesysteem 2001	Alg. Apparaatskosten	10.347,95			10.347,95	20,00%	8.278,36	2.069,59	2.069,59		82,78	2.152,37
Telefooninstallatie	kp Apparaatskosten	20.027,55			20.027,55	20,00%	20.027,55					
automatiseringsjaarplan 2002												
ibp 2002	Automatisering	3.191,92			3.191,92	20,00%	3.191,93					
vervanging pc's/os 2002/2003	Automatisering	43.500,00			43.500,00	20,00%	38.900,00	4.600,00	4.600,00		184,00	4.784,00
onderzoek website	Automatisering	4.500,00			4.500,00	20,00%	3.600,00	900,00	900,00		36,00	936,00
software A&O	kp Alg. Pers. Kstn	4.500,00			4.500,00	20,00%	900,00	900,00	3.600,00	2.700,00	144,00	1.044,00
automatiseringsjaarplan 2003												
nieuwe server etc	Automatisering	85.497,55			85.497,55	20,00%	68.398,05	17.099,50	17.099,50		683,98	17.783,48
SDSL	Automatisering	5.000,00			5.000,00	20,00%	4.000,00	1.000,00	1.000,00		40,00	1.040,00
Vervanging switches	Automatisering	10.000,00			10.000,00	20,00%	4.000,00	2.000,00	6.000,00	4.000,00	240,00	2.240,00
automatiseringsjaarplan 2004												
vervanging pc's	Automatisering	15.700,00			15.700,00	20,00%	6.280,00	3.140,00	9.420,00	6.280,00	376,80	3.516,80
automatiseringskosten 2004	Automatisering	27.000,00			27.000,00	20,00%	16.200,00	5.400,00	10.800,00	5.400,00	432,00	5.832,00
Meubilair SDB	Alg apparaatskosten	94.117,67			94.117,67	10,00%	60.085,31	4.861,77	34.032,36	29.170,59	1.361,29	6.223,06
totaal SDB		412.390,07			412.390,07		322.609,07	42.230,42	89.781,01	47.550,59	3.591,24	45.821,66

STAAT VAN RESERVES 2007

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2007	Mutaties				Boekwaarde per 31 december 2007
		Toevoeging (t/v exploitatie)	Onttrekking (tgv de exploitatie)	Bestemming resultaat 2007	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	
Bestemmingsreserves						
Decentrale arbeidsvoorwaarden	12.933,46					12.933,46
BWS DB / R17	227.802,83	30.000,00				257.802,83
Totaal bestemmingsreserves	240.736,29	30.000,00	0,00	0,00	0,00	270.736,29

Toelichting aard en reden van de reserve:

In zijn algemeenheid geldt voor alle reserves dat ze zijn gevormd daar dat de verplichtingen in 2005 is aangegaan, maar dat de prestaties in 2006 plaatsvinden. Hieronder is kort per reserve aangegeven de specifieke aard en reden van de reserve.

Decentrale arbeidsvoorwaarden
BWS DB / R17

Ter dekking van toekomstige benutting van de decentrale arbeidsvoorwaarden.
Om toekomstige renteschommelingen op te kunnen vangen, is dus ter afdekking van het rente risico.

STAAT VAN VOORZIENINGEN 2007

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2007	Mutaties			Boekwaarde per 31 december 2007
		Verminderingen			
		Toevoeging	Vrijval	Aanwending	
Voorzieningen					
1 0630	Flexibele pensionering vm secretaris	70.999,56	8.760,00		79.759,56
2 0633	Proj. Masterplan Landgoederen / R12	235.015,33			235.015,33
3 0634	BWS DB / R17	491.203,18			491.203,18
4 0635	BWS LR / R17	0,00			0,00
5 0636	Landschapsbeleidsplan DB / R18	290.058,82			290.058,82
6 0637	Vinex LR / R22	286.586,06	52.320,00		338.906,06
7 0638	Projectkosten geluidssanering / R24	30.000,00			30.000,00
8 0639	ISV-gelden Geluidssanering / R24	14.435,00			14.435,00
9 0640	Sanering 70+ woningen / R24	15.159,10			15.159,10
12 0643	Voorziening verkeer DB	249.189,06			249.189,06
13 0644	Regionaal Verkeers- en VervoerPlan (RVVP) / V3	137.012,27			137.012,27
14 0645	Reg. Project Verkeersveilig. DB (RPV) / V5	53.041,38			53.041,38
15 0646	Reg. Project Verkeersveilig. LR (RPV) / V5	68.334,16			68.334,16
16 0647	Reg. Project Verkeersveiligheid (RPV) / V5	76.997,14			76.997,14
17 0648	Vereveningsfonds CVV LR / V6	307.228,94	80.000,00		387.228,94
19 0650	Regionale VerkeersMilieuKaart (RVMK) / V7	101.209,50			101.209,50
20 0651	Volwasseneneducatie / S7	506.753,63			506.753,63
Totaal van de voorzieningen		2.933.223,13	141.080,00	0,00	3.074.303,13

Toelichting op de aard, reden en mutatie in de voorziening:

- 1 Ter dekking van overeengekomen afspraken inzake 1-jarige flexibel pensioen van voormalige secretaris. Betreft een jaarlijks terugkerende toevoeging aan de voorziening.
- 2 Ter dekking van nog te ontvangen kosten als gevolg van de in 2005 aangegane verplichting jegens Vista voor het project Landgoederen Verbinden. Co-financiers van dit project zijn de Provincie Noord- en Zuid-Holland, Haaglanden en het Stimuleringsfonds voor Architectuur.
- 3 Rente welke voort vloeit uit de gelden die worden ontvangen van het Ministerie in het kader van de BWS-regeling, is dus een soort vereveningsfonds. Betreft het saldo van de ontvangen en betaalde rente in 2005 over de budgetjaren 1992, 1993, 1994 en 1995
- 4 De accountant is voorjaar 2006 druk doende met het vaststellen van het juiste bedrag.
- 5 Ter dekking van nog te besteden gelden voor het Landschapsbeleidsplan en de gevormde fondsen inzake Haag-, Erf-, Laanbeplanting, Houtwallen & Bossingels en Bollenschuren. De fondsvorming vindt plaats vanaf 2004 en eindigt in 2009. Eventueel resterende gelden zullen na 2009 vrijvallen aan de deelnemende gemeenten.
- 6 Ter dekking van nog niet bestede Vinex-gelden.
- 7 Ter dekking van in de toekomst in te huren juridische ondersteuning inzake geluidssaneringsprojecten (zie ook de risico paragraaf)
- 8 Ter dekking van de afloop van de laatste gevelsanering diverse woningen te Rijnsburg, Hillegom, Lisse en Teylingen
- 9 Ter dekking van de afwikkeling van de laatste 70+ projecten.
- 12 Ter dekking van toekomstige nog uit te voeren verkeersprojecten DB.
- 13 Ter dekking van toekomstige nog uit te voeren verkeersprojecten. De € 27.581,00 betreft vrijval ten behoeve van het product RVMK.
- 14 Ter dekking van nog te besteden gelden voor het Regionaal Project Verkeersveiligheid (RPV). De mutaties betreft de diverse kosten en opbrengsten Verkeersveiligheidsprojecten DB m.b.t. 2004.
- 15 Ter dekking van nog onafgeronde projecten verkeersveiligheid. Betreft diverse kosten en opbrengsten Verkeersveiligheidsprojecten LR m.b.t. 2004.
Met betrekking tot de bovenstaande nummers 13, 14 en 15 zijn vermeld dat er in 2006 gewerkt zal gaan worden aan één RPV waardoor de drie vermoedelijk samengevoegd kunnen worden.
- 16 Ter dekking van nog onafgeronde projecten verkeersveiligheid. Betreft toevoeging aan de voorziening in verband met nog te betalen kosten over 2005.
- 17 Voorziening t.b.v. de voorfinanciering van de OV-suppletie die door Ministerie van Verkeer & Waterstaat wordt verstrekt. De € 180.000 is een gevolg van éénmalige verhoging in 2005 met circa € 100.000 ter vorming en behoud van het fonds er de € 11.359,00 betreft het voordelige exploitatieresultaat in 2005.
- 19 Ter dekking van nog te ontvangen kosten als gevolg van de in 2005 aangegane verplichting jegens Goudappel Coffeng voor de Regionale Verkeers en MilieuKaart. Van de totale toevoeging van € 101.209,50 komt € 27.581,00 van het project RVVP.
- 20 Ter financiering van de volwasseneneducatie. De € 331.917,00 betreft de afrekening Educatie met het ID College en het ROC over 2004 en € 10.920,00 zijnde vergoeding Nova college 2004 conform Vavo.
- 21 Ter financiering van de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN). In 2005 is er € 508.586,04 besteed aan de uitvoering van de WIN. In 2005 is er geen Rijksbijdrage ontvangen door de gemeenten. Eerst diende de gereserveerde gelden besteed te worden
- 22 Ter financiering van de Oudkomersregeling. De regeling zal in 2006 worden afgewikkeld.
- 23 In verband met nog te besteden gelden van het UP2004 inzake Toerisme, Vitale landbouw, Bestemmingsplan Buitengebied en de bedrijventerreinenstrategie. In 2005 is er € 215.721,06 uitgegeven aan de diverse projecten.
- 24 Ter dekking van de aangegane verplichtingen voor RSV in 2005. Uit de voorziening zullen de kosten van 2006 en de daarop volgende jaren betaald gaan worden.
- 25 Ter dekking van de aangegane verplichtingen in 2005 voor de ALK. Uit de voorziening zullen de kosten van 2006 en de daarop volgende jaren betaald gaan worden.
- 26 In verband met nog te besteden gelden voor de overige projecten binnen het UP2005.

Kostenverdeelstaat 2006

	Totaal	Kostenplaatsen										Programma's						
		Algemene kostenplaatsen	P&O	Hoofd M en P	Middelen	Beheers-taken	Project-leiders	Ruimte	Verkeer en Vervoer	Economische zaken	Sociale Agenda	Ruimte	Verkeer en Vervoer	Economische zaken	Sociale Agenda	Bestuur	Financiering en Middelen	
Lasten																		
Stelposten																		
Salariskosten	1.885.960		49.820	86.490	546.090	137.440	327.000	241.580	166.080	148.340	183.120							
Rente/afschrijving																		
Inhuur personeel																		
Duurzame goederen	39.620	39.620																
Levering/diensten derden	635.250	496.010	2.950	4.480	36.760	10.570	23.260	20.780	13.290	12.760	14.390							
Reserveringen																		
Kapitaallasten	44.780	44.510			270													
subtotaal	2.605.610	580.140	52.770	90.970	583.120	148.010	350.260	262.360	179.370	161.100	197.510							
Doorbelasting																		
Kostenplaatsen																		
Algemene kostenplaatsen		-580.140	15.170	17.050	180.020	45.510	83.360	55.740	34.090	34.090	42.790				72.320			
P&O			-67.940	1.990	21.070	5.320	9.750	6.520	3.990	3.990	5.010				10.300			
Hoofd M en P				-110.010	64.110	16.210	29.690											
Middelen					-848.320	48.870	89.510	131.270	72.310	72.310	117.360				310.410	6.280		
Beheerstaken						-263.920						87.970	87.970		87.980			
Projectleiders							-562.570					359.420	115.070		51.150		36.930	
Ruimte								-455.890				455.890						
Verkeer en Vervoer									-289.760			13.590	276.170					
Economische Zaken										-271.490		40.320		231.170				
Sociale agenda											-362.670	38.300			324.370			
Totaal												995.490	479.210	231.170	463.500	393.030	43.210	2.605.610